

Anul XII nr. 47 (443) — 23 noiembrie 1963

Iacăra 47

PORTRET
de Fr. Brandrup.

Fotografie expusă
la al IV-lea Salon
international de
artă fotografică al
R. P. Române.

REDACTIA: BUCURESTI, PIATA SCINTEI
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

Proletari din toate ţările, unite-vă!

Anul XII nr. 47(443) - 23 noiembrie 1963

Proletari

ABONAMENTE la boalte oficiale poștale din ţară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din înfrăptinderi și instituții. PRETUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

1 Timpul prielnic a permis desfășurarea în ritm susținut a arăturilor adânci de toamnă pe ogoarele G.A.C.-Deleni, regiunea Iași.

2 La Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost construită și dată în folosință o nouă aripă pentru Facultatea de biologie-geografie și secția de geo chimie. Noua clădire cuprinde 3 amfiteatre mari, numeroase săli pentru cursuri și seminarii, laboratoare de specialitate înzestrate cu mobilier și aparatură modernă, 2 biblioteci etc. Fotografia înfățează un aspect din laboratorul de topografie și cartografie prezenți—studenții anului I al Facultății de biologie-geografie.

3 Deschiderea anului în învățământ agrozootehnic în comuna Chiajna, regiunea București.

4 În Cuba se desfășoară intense acțiuni de reconstrucție în regiunile devastate de uraganul „Flora”. În

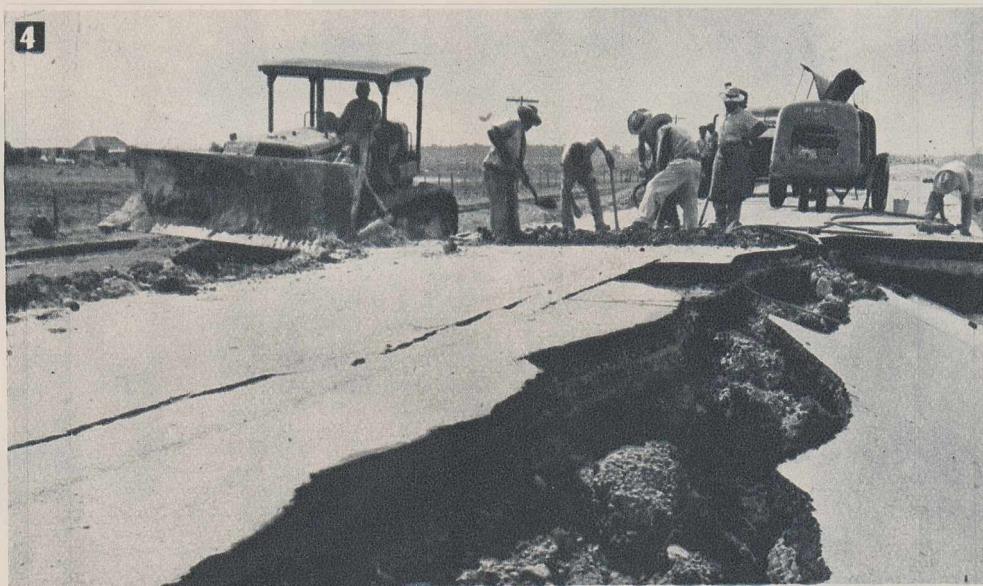

fotografie: lucrări de refacere a soselei Bayamo-Holguin.

5 O imagine a erupției vulcanice submarine care s-a produs la sud-est de insula Westmann, în apropiere de fjordul Islandei. Asemenea fenomene naturale n-au mai avut loc în această regiune de mai multe secole.

6 În preajma alegerilor care urmează să aibă loc în Venezuela, la 1 decembrie, autoritățile intensifică măsurile represive împotriva puternicelor acțiuni de protest ale populației, care cere schimbarea actualului curs politic al țării.

7 Aspect din timpul lucrărilor de salvare a victimelor accidentului de cale ferată care s-a produs într-o suburbie a capitalei Japoniei. Potrivit constatărilor preliminare, această catastrofă feroviară, în care și-au pierdut viață 163 de persoane, s-ar datora uzurii materialului rulant și vitezelor excesive.

5

6

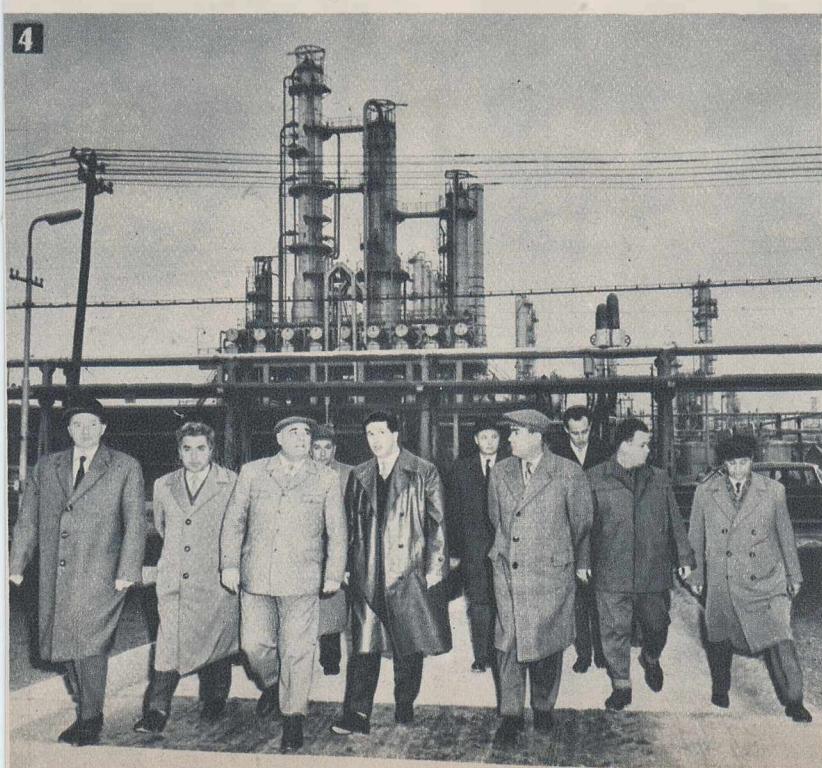
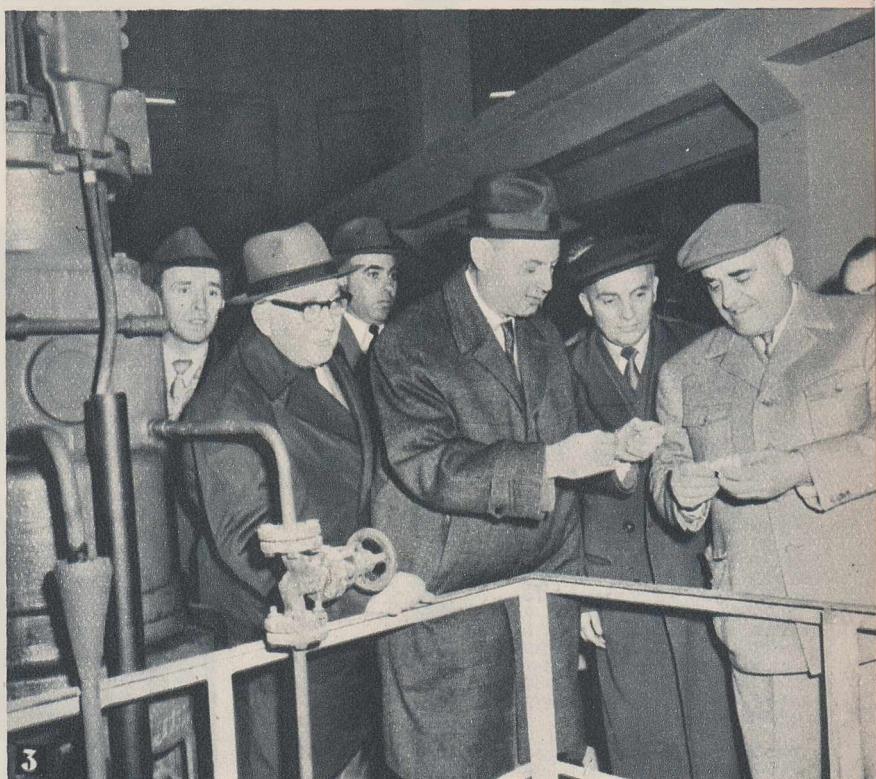

CONDUCĂTORI DE PARTID ȘI DE STAT ÎN vizită la mari obiective industriale

În zilele de 13, 14 noiembrie a.c. conducători de partid și de stat au vizitat marile întreprinderi ale industriei chimice din regiunea Bacău: Combinatul de îngrășăminte azotoase Roznov, Uzina de fire și fibre sintetice Săvînești, Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice Onești, Combinatul chimic Borzești; în regiunea Ploiești: Rafinăria, Combinatul petrochimic, Centrala de termoficare de la Brazi, precum și sănătatea Combinatului de îngrășăminte chimice de la Turnu-Măgurele, regiunea București.

- 1 La fabrica de melană a Uzinelor de fire și fibre sintetice Săvînești.
- 2 În vizită la Combinatul de îngrășăminte azotoase Roznov.
- 3 Într-o secție din Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice Onești.
- 4 La marile obiective ale industriei petrochimice de la Brazi.
- 5 În timpul vizitei pe sănătatea fabricii de acid sulfuric a Combinatului de îngrășăminte chimice de la Turnu-Măgurele.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 24 NOIEMBRIE
 8.30: Gimnastică 9.00: Emissiunea pentru copii și tineretul scolar 10.30: Receta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Cintă Bianca Cavallini 19.40: Filmul „Gangsteri și filantropi” — o producție a studiorilor din R.P. Polonă 21.10: Alo, provincia! — o emisiune muzical-coregrafică, în cadrul căreia își dau concursul soliști de operă și operetă, balerini și interpréti de muzică ușoară dintr-o serie de orașe ale țării. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 25 NOIEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru pionieri și școlari — „Construili-vă singuri... un trenuleț electric” (II) 19.30: Filmul „Drumul spre cheie” — o producție a studiorilor sovietice 21.00: Artiști amatori în studio 21.35: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MARTI 26 NOIEMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Stii să desenai, copii? — „Albă ca zăpadă”, povestire de Octav Pancu-laș. Desenează Iurie Darie 19.35: Emisiune de știință — Prezențe invizibile 19.55: Mingea nădrăvană — o satiră la adresa nerescpectării regulilor la jocul de fotbal, tratată cu mijloacele desenului animat 20.05: Pretutindeni înunțesc oameni — un documentar din viața oamenilor care înunțesc în singurătate 20.25: Teatrul, artă realistă (IX) — Motiile. Conferențiar — Ion Marin Sadoveanu, în program: „Don Juan”, „Mizantropul și „Improvizatia la Versailles”. În distribuție: Marcel Anghelescu, Cristea Avram, Coca Andronescu, Vasilica Tăstaman, George Carabin, Valeria Gagialov, Ion Lucian, Mircea Balaban, Mitzura Argezi, Magda Popovici, Mihai Berechet, Gheorghe Popovici-Poenaru și alții. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

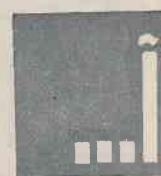
JOI 28 NOIEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Filmul „Căpitani lagunei albastre” 20.20: Transmisiune de la Institutul de fizică atomică al Academiei Republicii Populare Române (V) — Befătronul 20.40: Agenda muzicală — cîteva file ale muzicii românești, evocînd figuri de compozitori și de interpréti. În încheiere: Poșta televiziunii, buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 29 NOIEMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Emisiunea pentru tineretul scolar — Drumul spre calificare 19.40: Cînd muntii cintă 20.00: Săptămîna 21.00: Filmul iugoslav „Violență în piata” — un episod din lupta partizanilor iugoslavi împotriva cotropitorilor fasciști. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÂMBĂTĂ 30 NOIEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Scără de balet pentru tineretul scolar, în interpretarea elevilor Școlii de coregrafie din București 20.10: În fața hărții 20.20: „Suferințele unui căl” de Valentin Silvestru și „Tragedie pe tărâmul mării” de Sandor Karoly — două scurte comedii despre lumea teatrului 21.00: „De bunăvoie și nesilit de nimănii” — o producție a studiorului de filme documentare „Alexandru Sahia” 21.10: Din cele mai iubite melodiî — serenade, canconete, arii din opere și operete. Interpretăza: Lucia Stănescu, David Ohanesian, Elena Popa-Rădulescu, Iulia Buciuceanu, Ion Buzea și Ludovic Spiess. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

Nu aveți un loc

ntrebarea, chiar dacă e neobișnuită aici, la Capu-Dealului, chiar dacă n-a mai pus-o nimănii pînă acum, se potrivește. Merge numai bine cu festivalul artistic de astăzi, cu forfota și voioșia din preajma căminuluicultural, cu acompaniamentul de viori și țimbale, cu zorul întîrziatilor care dau buzna. „A început? Cînd? Demult...“ Iar glasul baritonul al tovarășului invățător Popescu — directorul căminului — trimițează necontentit adunarea colectivului aflat în culise:

— Nicule! Istudora!... Dați fuga după Istudora!... De la dansuri au venit toți?...

Afără parcă dintr-o clipă într-alta tot așteptî să te tragă careva de mîncă: „Nu aveți un loc în plus”?

„Nu aveți un loc în plus la conferința despre «Originea vietii pe pămînt»?... Aseară: „Nu aveți un loc în plus la film?... Alătăieri, la

învățămîntul agrozootehnic (anul I și II); joi — programul întocmit și susținut în întregime de organizația de tineret: joia tineretului; miercuri seara — călătorie pe harta țării: plecare din Capu-Dealului, raionul Filiaș, regiunea Oltenia, înapoierea în aceeași seară, folosind toate mijloacele de transport, inclusiv rigla purtată pe hartă de tovarășa invățătoare Maria Popescu; marți — la seara de întrebări și răspunsuri, tot așa: plin-arhiplin; luni — cursuri de artă culinară și croitorie; duminică seara, adică astăzi — acum... Dar pentru asta trebuie neapărat să intrâm în sală.

Să încercăm. Operația e destul de anevoioasă. Scaunele, vreo trei sute și ceva, inclusiv pervažurile ferestrelor, spațiile ușilor au fost ocupate din timp. Numai Ioniță Manciu cu brigada lui ocupă toată parcela din fața scenei... O bătrînică, Maria Go-

n plus ?

deanu, dintr-o comună vecină, de la Brănești, și-a adus scăunel de acasă...

Conferința despre Univers tocmai s-a terminat. Întrebări!... Urmează întrebări. Și oamenii, care mai de care, vor să știe, să afle. În ce privește planeta Marte, de pildă: există sau nu există viață pe Marte? Dar Luna? Ce se mai audă cu Luna?... E adevărat că o punem la treabă pe Pămînt?... Cum, în ce fel îi putem folosi energia?...

Pe colectivistul Gheorghe Coman îl interesează unele date în legătură cu centrala electrică, care se bazează pe energia mareelor, construită lângă Murmansk... Utemistul Mihai Gherghina vrea neapărat o listă cu tot ce s-a tipărit pînă acum despre micul și marele Cosmos...

Întrebări...

Ele stabilesc, de obicei, media de cunoștințe și interes pentru cutare sau cutare lucru.

Să liniștești! Se repetă „Academicianul”. Regizorul, învățătorul Dumitru Popescu, intervine:

— Mai convingător, tovarășe Istudora! Și mai autentic... Așa-a! Dumneata este personajul principal. Ii înveți pe oameni cum să lupte pentru înflorirea neconțință a colecțivei.

Printre principalele îndatoriri ale unei bibliotecare este socotită și aceea de a spori neconțință numărul cititorilor. Nu e neglijată nici recrutarea unei anumite categorii de vizitori cititori, care au venit aici însoțiti de bunici și, pînă una-alta, activează ca... ascultători. E vorba de una din diminele de basm organizate de Camelia Deleanu, bibliotecara Căminului cultural din Tîrnăreni — raionul Filiași.

La întîlnirea de săptămîna trecută cu tovarășul doctor în științele agricole Constantin Hălălău, din brigada științifică a sfatului raional, sau la conferința tovarășului inginer agronom Victoria Popescu media întrebărilor puse de colectivisti a stabilit că aproape 90% dintre cei care urmează azi cursurile agrozootehnice din cadrul colectivei pot predă oricînd o lecție de minim tehnic despre arăturile adînci, folosirea îngrășămintelor chimice, cultura porumbului, a plantelor tehnice etc., etc.

O medie generală pe cămin... Aici însă va trebui să ținem seama și de alte obiective din „programa analitică” a căminului.

Nimeni, bunăoară, n-ar putea să gădui că succesele obținute de brigada comunistului Dumitru Volintiru pe zecile de hectare cu vie și pomi fructiferi nu se datorează și broșurilor de specialitate împrumutate de la bibliotecă.

Alteori, pentru ca oamenii de pe tarlale să poată afla la timp știrile mai importante, bibliotecara, tov. învățătoare Eleonora Băleanu, de la Căminul cultural din Capu-Dealului, îndată ce au sosit ziarele, se deplasează pe terenurile gospodăriei, organizând scurte bulete de știri. E nelipsit în asemenea împrejurări și un scurt program de cin-

tece, transmis la aparatul de radio portativ al căminului.

Dar iată că și prin intermediul teatrului se completează gama variată a formelor de... predare. Nicolae Boc, poreclit Hațoi, ingrijitor la vaci, 45 de ani — personaj principal din comedia „Academicianul” — predă (în interpretarea artistului amator Gheorghe Istudora) colectivistilor de aici, din Capu-Dealului (îl vom auzi chiar astă-seară predind) dirzenia, neconțința preocupare pentru înflorirea colectivei din care face parte și el. Hațoi e un om care își ridică mereu nivelul cunoștințelor: citește, ascultă conferințe, participă la consfătuiri. Un personaj cu care — socotind după furtuna aplauzelor — nu știu dacă există în sală om care să nu-i doarească să-i semene.

Si dacă are să vă apuce cumva miezul noptii tot aici, la cămin, să știți că și voioșia generală, dansul cu care se încheie de obicei o seară de activitate, țin tot de programa analitică a căminului. Sunt în plan. Nu veți regreta dacă o să rămîneți. „Tovărășe director Popescu, nu aveți un loc în plus?”

Silviu GEORGESCU
Fotografia de Traian PROSAN

Ion Cantacuzino, puțin timp după terminarea studiilor. Licențiat în litere și filozofie, el s-a înscris apoi la Facultatea de medicină și la cea de științe, pe care le-a absolvit după prezentarea unor lucrări științifice strălucite.

SAVANT SI CETĂTEAN

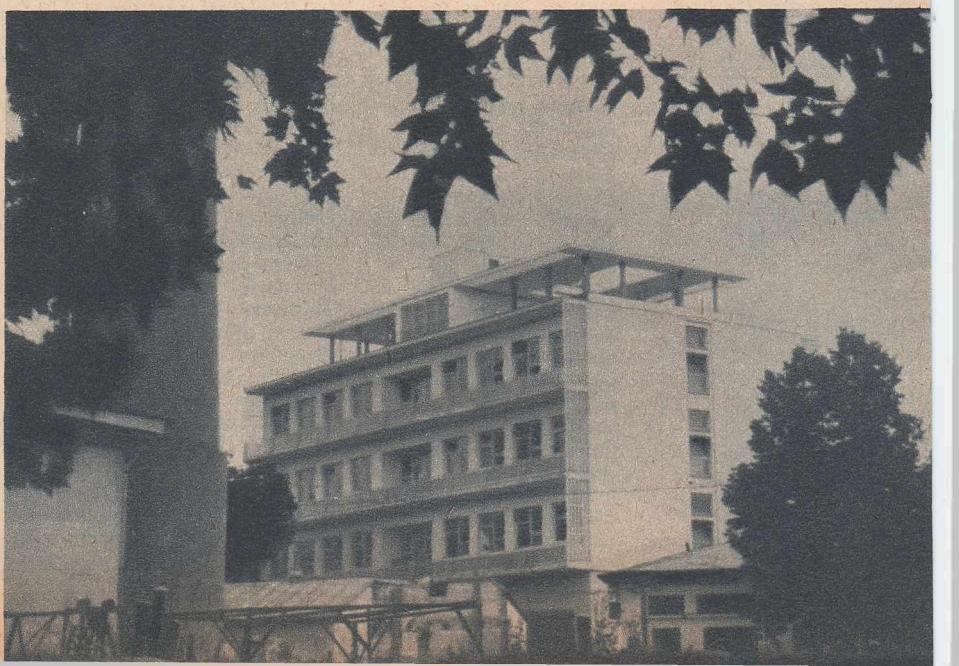
O SUTĂ DE ANI DE LA NAȘTEREA
MARELUI OM DE ȘTIINȚĂ PROGRESIST
ION CANTACUZINO

de
prof. dr. I. MESROBEANU
directorul Institutului
„Dr. I. Cantacuzino”

dr. C. C. OPRESCU
șef de laborator
la Institutul „Dr. I.
Cantacuzino”

Doctorul Cantacuzino a îndrăgit mult
arta și literatura și a fost un animator
consecvent al vieții culturale a țării.
Iată-l, în fotografie, alături de prietenul
său Mihail Sadoveanu, la Iași.

Savantul înconjurat de colaboratori, în laboratorul său. În picioare, la dreapta, acad. M. Ciucă; al treilea din dreapta, acad. N. Lupu; în spatele profesorului Cantacuzino, în stînga, D. Danielopol. Oarecum neașteptată apare prezența în această fotografie (al treilea din stînga, în picioare) a lui Dumitru Ghiajă. Pictorul a fost în tinerețea sa... laborant la Institutul „Dr. I. Cantacuzino”.

Pintre personalitățile de seamă pe care patria noastră le-a dăruit științei și culturii universale, aceea a savantului progresist Ion Cantacuzino — de la căruia naștere se împlinesc o sută de ani — rămîne printre cele mai strălucite.

S-a născut la București, la 13 noiembrie 1863, dintr-o familie binecunoscută; tatăl său fusese ministru pe vremea domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Ion Cantacuzino primește de mic o educație îngrijită, pe care o desăvîrșește în Franța.

La Paris el studiază la început filozofia și literele, pentru ca apoi să se consacre biologiei și medicinei experimentale. Vacanțele și le petrece în mijlocul naturii, făcînd cercetări la renumita staționă de biologie marină de la Roscoff, alături de naturaliști și savanți renumiți.

La Roscoff, în anul 1892, embriologul rus Kovalevski îi vorbește despre cartea lui Mecnikov asupra patologiei comparate a inflamației, apărută chiar în acel an. Lectura acestei lucrări fundamentale îl hotărâște pe Cantacuzino să lucreze în laboratorul lui Mecnikov de la institutul „Pasteur” din Paris.

Una cite una, din ce în ce mai numeroase, încep să apară lucrări științifice originale ale tînărului cercetător, în majoritate legate de mecanismul imunității celulare: fagocitoza, fenomenul de captare și digerare de către anumite celule din organism a microbilor și a altor particule străine.

CUM A ÎNCEPUT PREPARAREA DE SERURI ȘI VACCINURI ÎN ȚARA NOASTRĂ

În 1901 Cantacuzino este chemat în țară spre a încadră în catedra de medicină experimentală — recent creată la Facultatea de medicină din București — precum și organizarea, în cadrul Institutului de bacteriologie condus de

profesorul Victor Babeș, a unui laborator de cercetare în acest domeniu. Acest laborator a fost nucleul a ceea ce va deveni mai tîrziu institutul care-i poartă numele; și tot aici începe, pentru întîia dată în țara noastră, prepararea de seruri și vaccinuri reclamate de prevenirea și tratarea unor boli infecțioase.

Profesorul Cantacuzino depune o prodigioasă activitate științifică, scrie numeroase lucrări asupra unor infecții grave, ca holera (contra căreia prepară un vaccin foarte eficient, cu ajutorul căruia a putut fi oprită epidemia din 1913), scarlatina (preocupîndu-se în mod special de agentul care o provoacă), tuberculoza (în care cercetează anumite aspecte legate de constituția bacilului tuberculos), lepra, morva, icterul epidemic, paludismul și.a. Concomitent însîntîează reviste medicale și organizează societăți științifice, ține conferințe de popularizare a științei, iar în calitate de director al serviciului sanitar elaborează, cu concursul întregului corp medical al țării, o nouă lege de organizare a serviciului sanitar.

Legea nu a putut fi însă transpusă în viață din cauza împotrîvirii celor pe care savantul i-a numit „politicieni conduși de aspirațuni materiale și aplicind, în scop de îmbogățire personală, cele mai cinice metode politice și administrative”. Dar ca urmare a acțiunii profesorului Cantacuzino s-au creat cele dintîi sanatorii de tuberculoză — la Bisericani, Bîrnova, Cărbunești, Nifon — și s-au înființat primele laboratoare regionale de bacteriologie și igienă din țară.

....NUMAI SANATORIILE NU AJUNG...

În timpul primului război mondial Ion Cantacuzino conduce lupta pentru stăvilirea flagelului care secera poate

(Continuare în pag. 8)

mai multe vieți decât războiul însuși: tifosul exantematic, iar în anii postbelici inițiază vaccinarea antituberculoasă în masă cu vaccinul B.C.G. Vaccinul se prepară chiar în Institutul de seruri și vaccinuri fondat de el îndată după încheierea păcii.

În scopul de a face cunoscute și peste hotare rezultatele cercetărilor din institut și din laboratoarele din țară, el creează revista de înalt nivel științific „Archives roumaines de pathologie expérimentale et de microbiologie”, care continuă să apară pînă astăzi, și, în vederea ținerii la curent a medicilor din țară cu progresele științelor medicale în lume, întemeiază, în 1905, „Revista științelor medicale”.

Activitatea științifică și organizatorică în domeniul medicinei nu-l împiedică pe Cantacuzino să rămână continuu preocupat și de probleme de cultură generală, ca și de opera de culturalizare a maselor. Astfel, el a fost director pentru partea științifică a revistei „Viața românească” din Iași, din 1906 pînă în 1916.

Legat de popor, profesorul Cantacuzino a înțeles necesitatea luptei clasei muncitoare împotriva unei orînduirii sociale nedrepte. De altfel, în tinerețe el a avut un contact destul de strîns cu mișcarea muncitorească din țara noastră, pe care a sprijinit-o cu căldură. Merită amintit faptul că în cadrul cercului literar al „României muncitoare” el a ținut numeroase prelegeri pentru muncitorii. Într-una din acestea, referindu-se la ceea ce constituia atunci „flagelul numărul unu” al țării, tuberculoza — „boala sărăcimii”, cum o denumea savantul — el a subliniat: „... Se înțelege, numai sanatorile nu ajung. Și apoi: stingerea completă a acestei boli numai soluția socialistă, societatea comună, o va aduce” („România muncitoare” nr. 19-26, 1906).

UN MARE JUBITOR DE ARTĂ

Cantacuzino a fost un om de o vastă cultură, care a îndrăgit în egală măsură literatura, muzica și pictura. Cu deosebită grijă și competență el a vegheat la editarea operelor clasice literaturii românești, în frunte cu Eminescu și Caragiale. Marea lui sensibilitate artistică l-a făcut, încă din anii adolescenței, un pasionat al muzicii și picturii, domenii în care dobindise o competență de expert. A fost unul dintre cei mai profunzi cunoșători ai muzicii wagneriene și un mare admirator al lui Beethoven.

În pictură, cunoștea perfect marile muzeu europene, cu toate capodoperele pe care le conțineau, el însuși fiind un entuziasmat colecționar, posesor de tablouri și gravuri de preț, achiziționate în decurs de mulți ani. Profesorul a participat activ la organizarea expoziției de pictură românească de la Paris.

Activitatea sa extrem de rodnică în sectoare atît de variate a fost apreciată și dincolo de hotarele țării, după cum o dovedește și numirea lui ca „doctor honoris causa” al unor universități străine și ca membru al multor academii și societăți științifice din străinătate.

Viața î-a rezervat, aşadar, numeroase satisfacții, dar nu l-a scutit nici de lovitură dureroase, între care aceea pricinuită de accidentul de cale ferată în gara Brig, la frontieră elvețiană. De pe urma accidentului el a rămas cu o infirmitate a membrelor inferioare. Episod tragic, care a arătat însă pregnant tăria de caracter a acestui mare savant: deși imobilizat pe patul de suferință, el n-a incetat o clipă să fie activ. Colaboratorii săi mai apropiati povestea chiar că, în timp ce i se schimbau pansiamentele, își stăpinea durerile fredonind fragmente din melodiile lui preferate.

Toți acei care au avut norocul să-l cunoască și, mai ales, să lucreze alături de el ori să-l însoțească în lungile-i peregrinări în sinul naturii, rămîneau vrăjiți de farmecul incomparabil care se degaja din întreaga-i ființă.

ÎN SLUJBA ACELORAȘI IDEALURI

Ion Cantacuzino a lăsat amintirea luminoasă a unui om înaintat al vremii sale, a unui savant-cetățean care a socotit totdeauna drept o datorie lupta pentru apărarea vieții poporului și pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale oamenilor muncii.

Creația cea mai de seamă a vieții lui este institutul care îl poartă numele.

În anii puterii populare, grija deosebită acordată de stat sănătății poporului a determinat și creșterea rolului pe care-l joacă institutul de microbiologie, parazitologie și epidemiologie „Dr. I. Cantacuzino” în prevenirea și combaterea bolilor transmisibile. Au sporit simțitor sarcinile de cercetare și de producție, s-a procurat aparatură modernă (microscopie electronice, ultracentrifuge etc.), s-a îmboğățit sortimentul și s-a ridicat calitatea produselor. Este suficient să menționăm, ca singur exemplu, faptul că în ultimii 4-5 ani producția de anatoxină tetanică a crescut de opt ori. Un mare avînt l-a luat producția și cercetarea în lumina sarcinilor ce-i revin institutului pe linia eradicării în țara noastră a malariei, turbării, difteriei, tetanosului și tifosului exantematic.

Activitatea ce se desfășoară aici în cele mai variate domenii ale microbiologiei este pusă în slujba acelorași idealuri care l-au călăuzit pe fondatorul institutului, profesorul Ion Cantacuzino.

ÎN R.S.F. IUGOSLAVIA

Poporul iugoslav se pregătește cu însuflătire pentru sărbătoarea sa națională de la 29 noiembrie, cinstind prin eforturi constructive pe cei care și-au dat eroic viața pentru înfringerea fascismului, pentru eliberarea patriei.

Între țara noastră și R.S.F. Iugoslavia s-au statornicit

relații de bună vecinătate și prietenie. Vizita pe care o întreprinde delegația de stat a R.P. Române, condusă de președintele Consiliului de Stat al R.P. Române, Gheorghe Gheorghiu-Dej, la invitația președintelui R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, constituie un nou prilej de strîngere a colaborării dintre cele două țări.

Vedere din centrul orașului Belgrad — Terazie. →

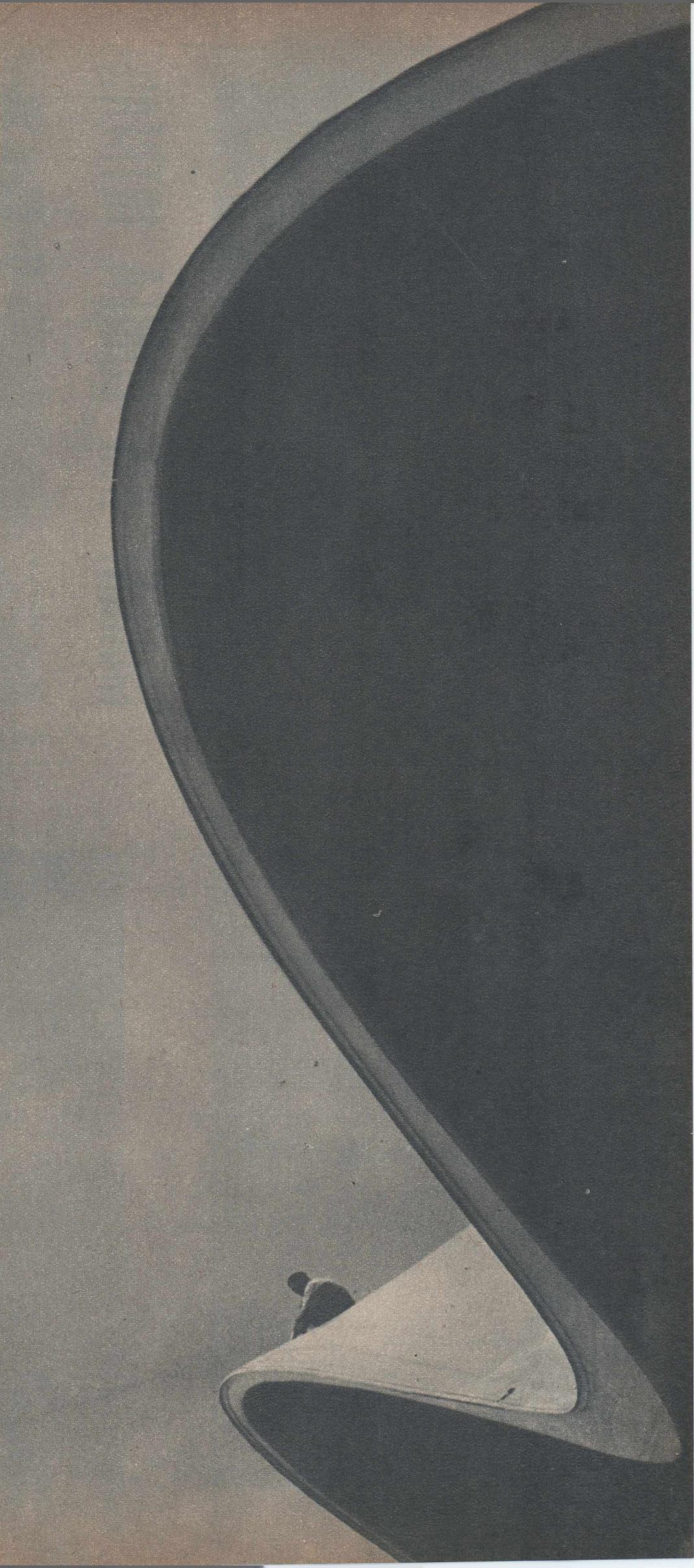
Istria — portul și localitatea climaterică Portoroz.

Ioachim NAUMESCU (R.P.Romînă):
Construcție modernă.

IMAGINI DIN LUMEA INTREAGĂ

DIN FOTOGRAFIILE
PREZENTATE LA CEL
DE-AL IV-LEA SALON
INTERNATIONAL
DE ARTĂ FOTOGRĂ-
FICĂ AL R.P. ROMÎNE

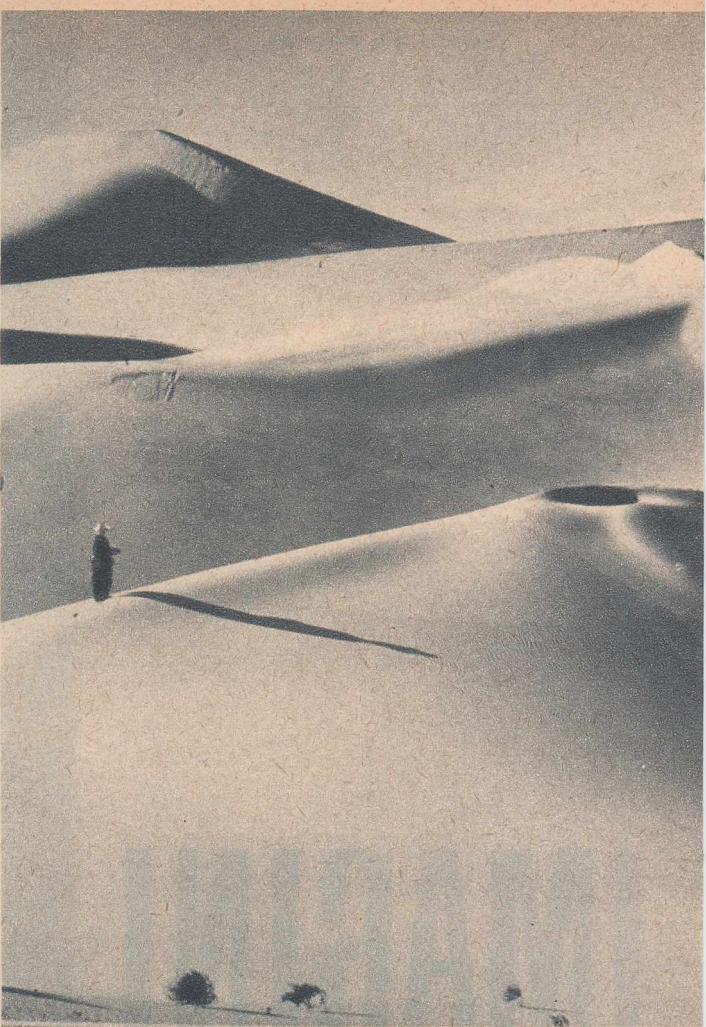

Jiri TYPNER (R.S. Cehoslovacia): Preocupație zilnică.

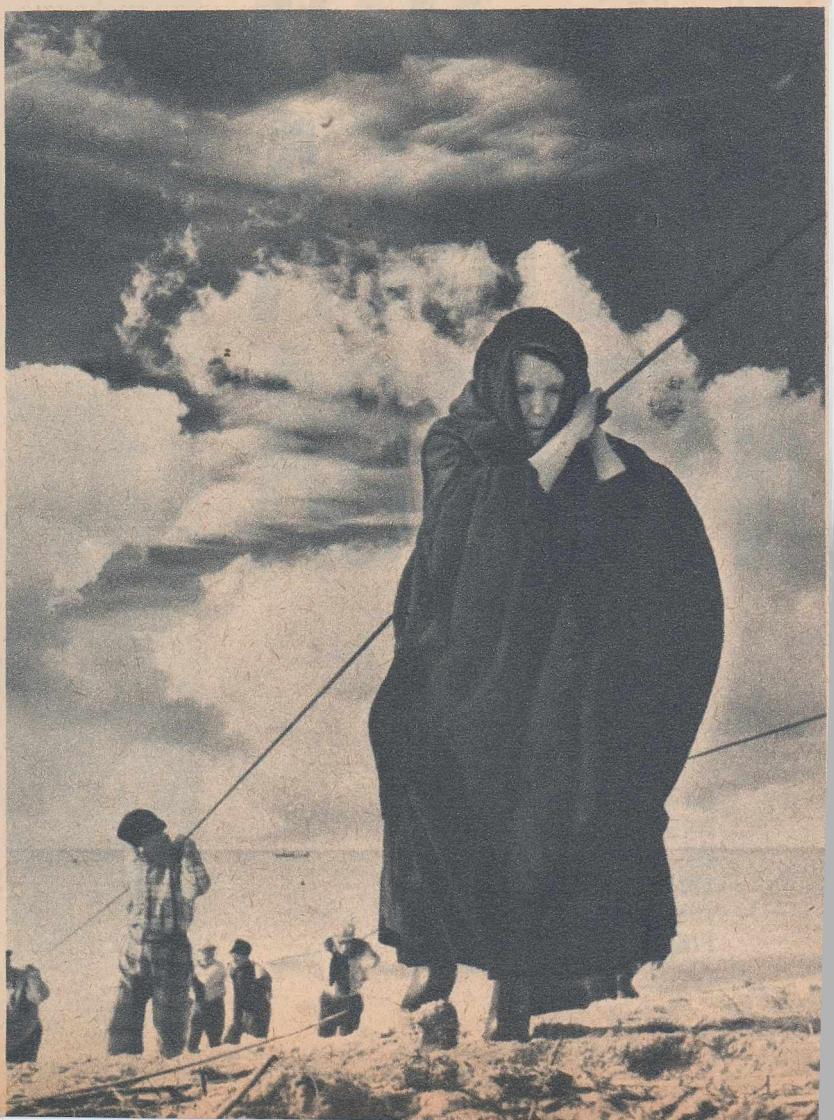

Sen TZUM-CIN (R.P.Chineză): Oameni harnici.

IMAGINI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

Fred HANKINS (S.U.A.): Singurătate.

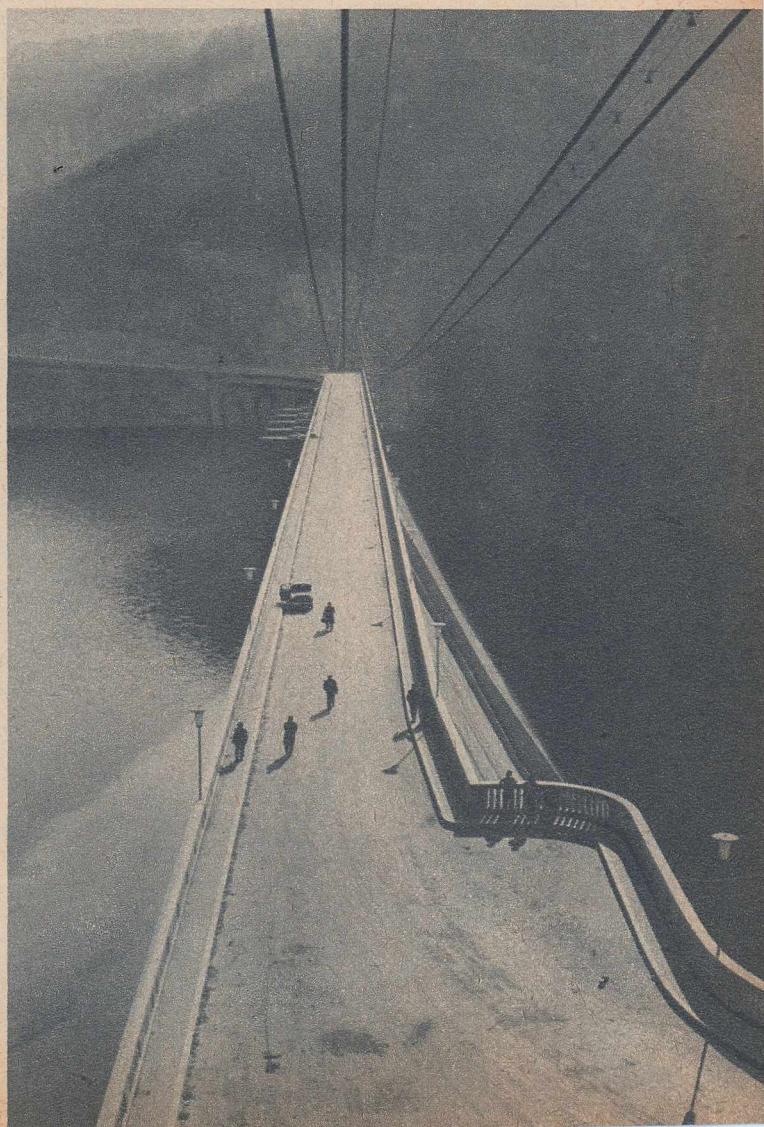
Eduardo A. GAGEIRO (Portugalia): Calvarul.

Anatol POLIAKOV (U.R.S.S.): Atac asupra pustlului.

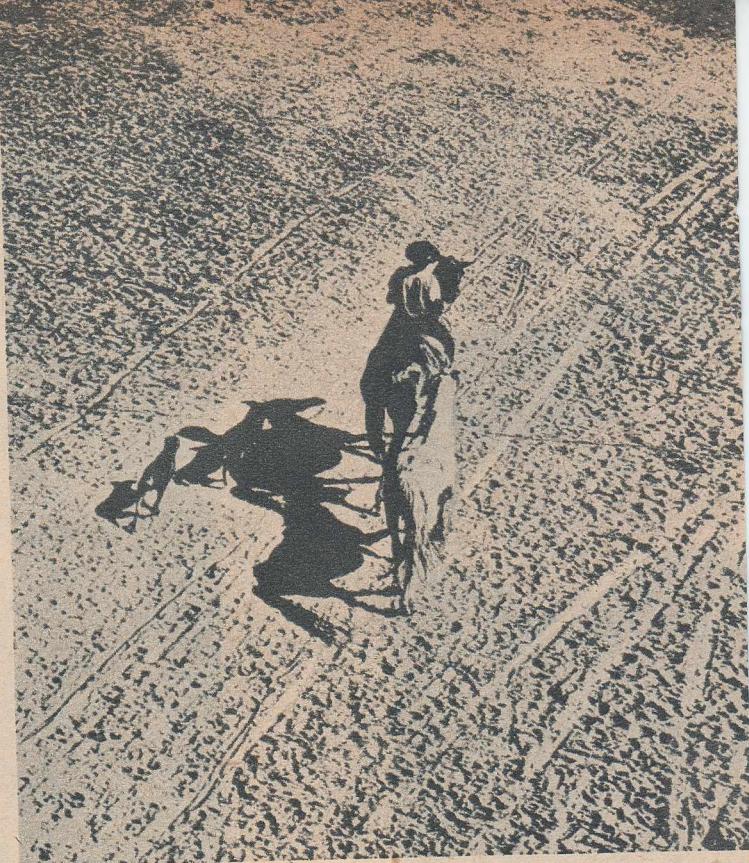
Carlo ZAPPIA (Italia): Fără teamă.

A. ROSENTHAL (R.P.Romînă): Bicaz.

V. MOLDOVAN (R.P.Romînă): Cercul de foc.

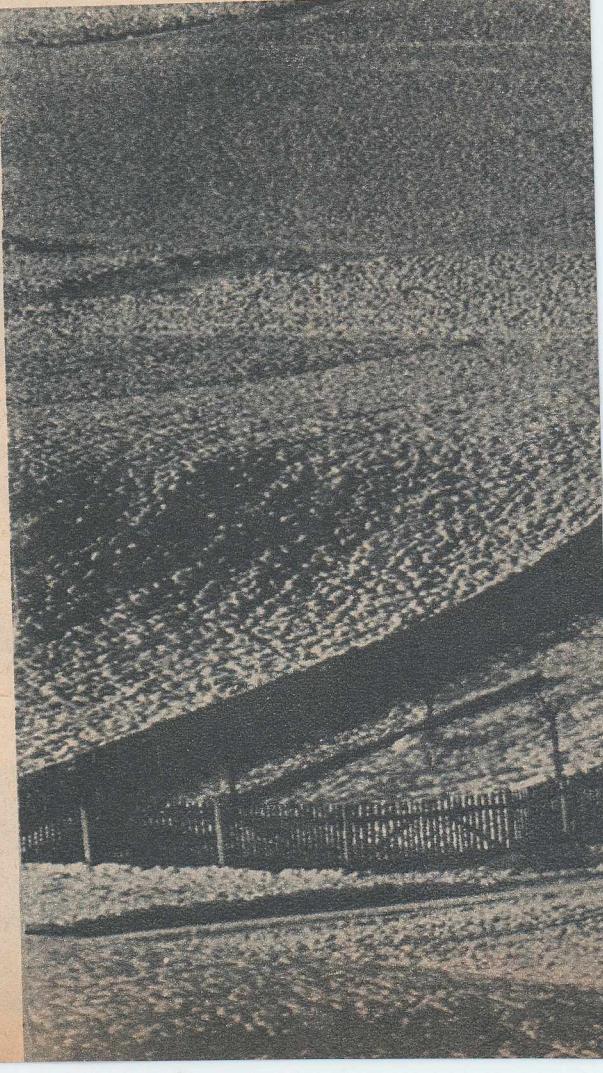
Ricardo H. BERGER (Brazilia): Însoritorii.

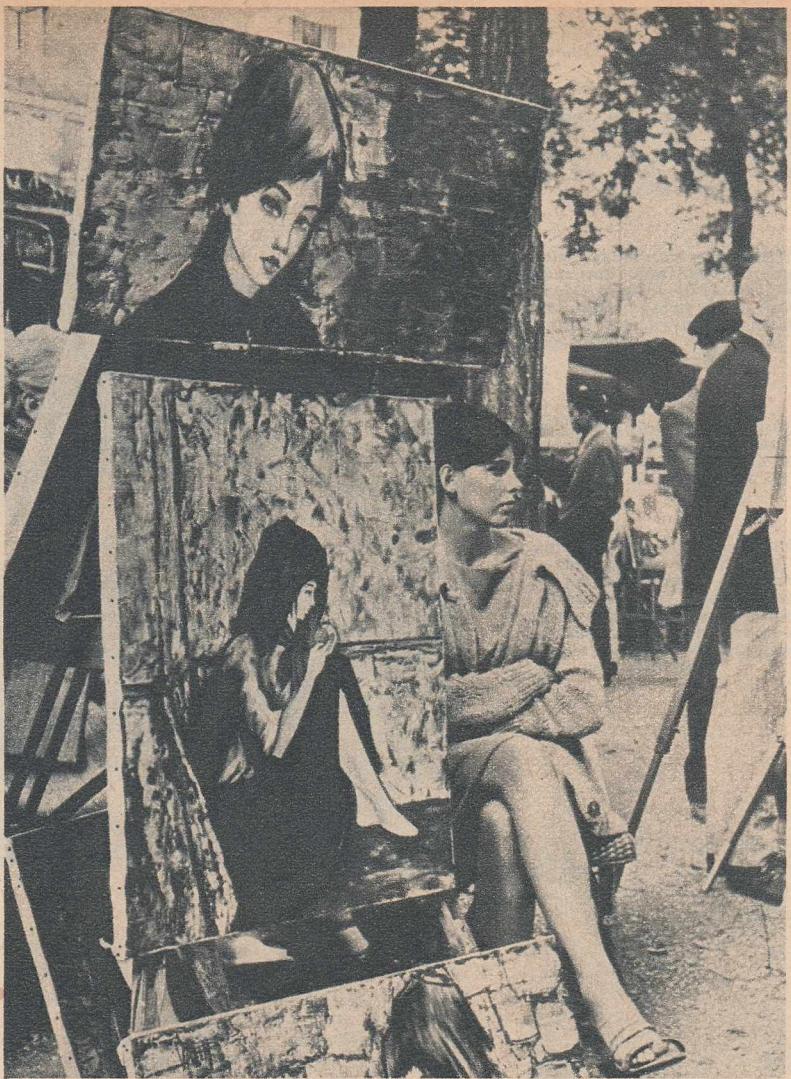
Ioan VADAS (R.P.U.): Ochii.

IMA

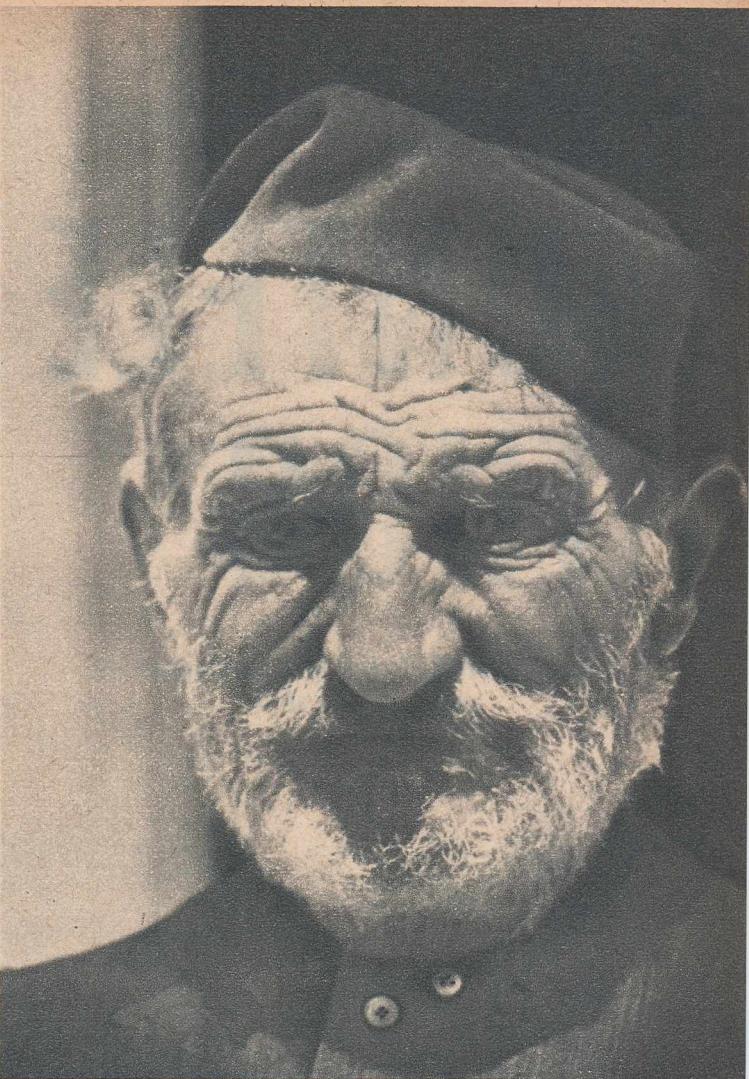
Karl PANSER (R.F.G.): Gospodărie.

LUI
ÎNTRI

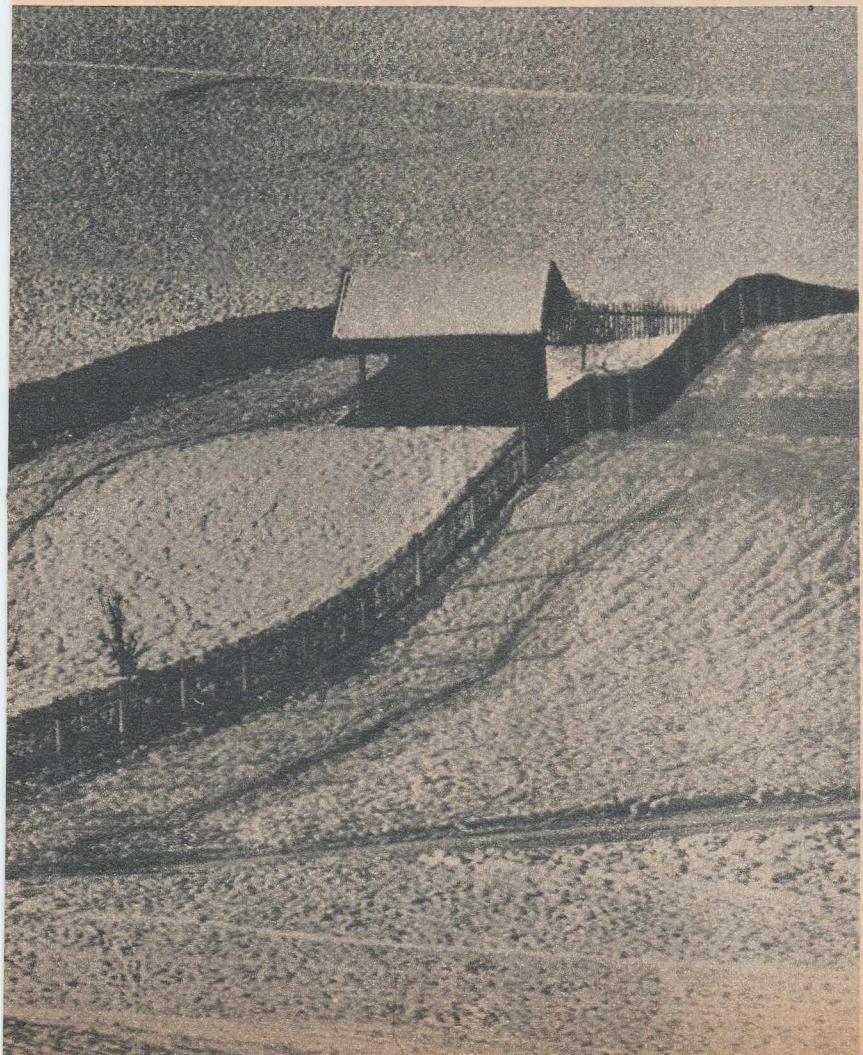

R. MENARD (Franța): Vinzătoare și model.

George DEMETROCALLIS (Grecia): Tânăr din Naxos.

E. F. KORDA (Cuba): Fetiță.

PE MUNTELE ATHOS

— Însemnări de călătorie —

de AI. GHEORGHIU

Nu departe de Salonic se află una din cele mai stranii instituții din lume: „Repubica monastică” de pe muntele Athos, un fel de stat teocratic, în sinul statului grec... Este un ținut bizar unde se perpetuează încă evul mediu bizantin. Între hotarele acestei „republiki athonite” trăiesc aproape trei mii de oameni în sutane negre, conformindu-se și azi unor canoane severe, stabilite de biserică bizantină cu un mileniu în urmă, legi ascetice ce-i apără de orice „contaminare” și mai cu seamă de femei — „incarnația diavolului”. Ei sunt călugări ortodocși, al căror mod de viață nu a evoluat prea mult față de acum un mileniu cînd au fost durate aici primele aşezări mănăstirești. Am vizitat această comunitate monahală de la Athos, cu prilejul festivităților ce au marcat în 1963 împlinirea celor 10 secole de existență a sa.

DAFNI — POARTA SPRE O LUME UITATĂ

În fața noastră apare ca un uriaș, din apele albastre ale Egeei, peninsula Athos, pe grăiese „Aghion Oros”, îmbrăcată în haina de un verde viu a pădurilor.

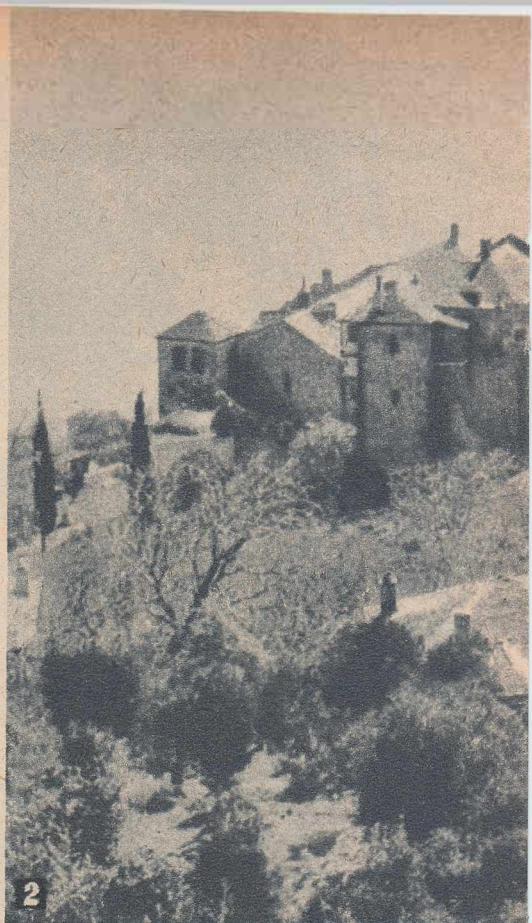
1 De pe puntea vaporului primim în zori muntele Athos, ce răsare din apele Egee.

2 Mănăstirea Lavra se înfățișează ca o adevarată fortăreață. Dar în ea nu mai viețuiesc astăzi decit 100 de călugări.

3 Bătrânilor pustnici eremiti sau anahoreși, ultimii reprezentanți ai ascetismului ortodox, locuiesc în grote săpate în perechi stincoși sau în colibe și mici chilii pe povîrnișul munteului.

4 Interesanta sală de mese din mănăstirea Lavra se păstrează așa cum a fost construită în secolul al XI-lea.

5 Pictură murală din secolul al XVIII-lea, dintr-o mănăstire de pe muntele Athos și reprezentând o adevarată grădină zoologică, din care nu lipsesc însă și unele exemplare fabuloase, precum centaurii.

1

2

rea cărții în Grecia. Muntele Athos a jucat un rol important și în timpul războiului pentru independența Greciei. După eliberarea de sub dominația otomană, muntele Athos a devenit în 1920 un fel de „republică teocratică”, iar din 1926 face parte din statul grec, care este reprezentat aici printr-un guvernator... celibatar. Acesta, împreună cu un detașament de jandarmi, și ei celibatari, asigură doar menținerea ordiniei, a tratatelor și a cartei muntelui Athos — regiune autonomă a Greciei, unde administrația se bazează și pe unele rînduieri din vremea împăraților bizantini. Călugării străini aflați aici în 1926 au devenit cu toții cetățeni ai statului grec.

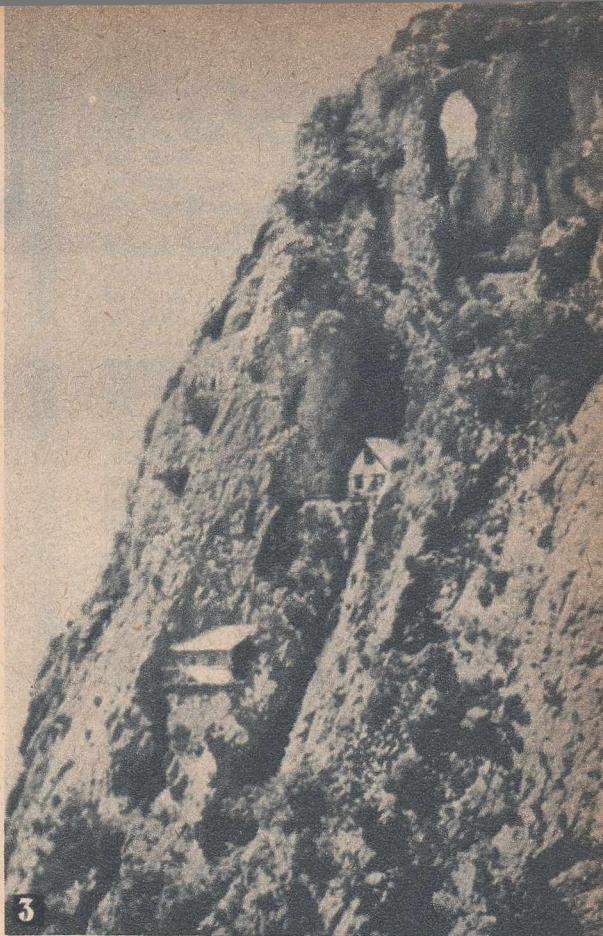
Un profesor grec de arheologie, cu care am călătorit pe vapor, ne pune la „curent” cu regulile vechi și rigide de aici, ne vorbește despre acest ținut care, prin mănăstirile și tradițiile sale vîii, prezintă o mare importanță pentru istoria Greciei, sub toate aspectele: spiritual, social, artistic. Dar mai bine să vedem cu ochii noștri cele povestite...

Vaporul a aruncat încă doar la o jumătate milă de minuscule port Dafni — „poarta de intrare” spre această lume veche. În acest cătun se află cîteva hanuri și prăvălioare cu „amintiri” — obiecte de artizanat lucrate de călugări. Sînt și cîteva duzini de mulari, oameni care închiriază „vehicule” cu patru picioare — milenarul catif care te va duce în cîteva ceasuri (aici distanțele se socotesc în ceasuri, ca în vechime) de-a lungul potecilor cu pietre ascuțite, obișnuitele căi de comunicație din peninsula.

Muntele Athos a rămas încă la ora Bizanțului, nu numai la figurat, ci și la propriu, căci aici primul ceas al zilei începe o dată cu răsăritul soarelui, iar la prînz este săse! „Trebue să vă potriviți ceasul cu noui orar, ne spune un mular; de asemenea și calendarul, care aici este și el cu 13 zile în urmă...“ Lampa cu festilă rămîne principalul și aproape singurul mijloc de iluminat pe muntele Athos în secolul electricității, iar telefonul este singura inventie modernă care a fost introdusă în „capitala“ acestei uitate republici bizantine.

KARIES — CIUDATA CAPITALĂ

Pe un drum lung de 14 km, singurul ce duce de la Dafni spre „capitală” acestei „republici”, urcă o caravană de camioane și jepuri militare. Ele transportă oaspeții la festivități, străbătînd pentru prima oară, în mod exceptional, drumul acesta înmiresmat de aromele chiparoșilor, oleandrilor și da-

3

finilor, care pînă acum nu a cunoscut nici un fel de vehicule cu tracțiune mecanică.

Pe o pantă lină a muntelui, în centrul peninsulei, apare în fața noastră un sat mai mare, un fel de tîrgușor. Este Karies, ciudata capitală care oferă doar o palidă imagine a lumii exterioare. Aci locuitorii sunt numai bărbați, cei mai mulți în surane negre. Însoțitorul nostru ne prezintă clădirile arătoase ale unor „ambasade”, aşa-numitele „konaki”, în care locuiesc reprezentanții celor 20 de principale mănăstiri de pe Athos, risipite de-a lungul coastelor peninsulei. Numărul așezărilor de aici trece de o mie, însă multe sunt foarte mici, unele chiar părăsite. Dar locuitorii Athosului trăiesc nu numai în mănăstiri, ci și în schituri și căsuțe ce pătează cu albul lor peisajul verde. Cei 20 de „anteprosopi” aleși pe cite un an, formează un comitet (kinotis) — autoritatea suverană care desemnează din sinul său un „birou” (epistasia), de patru secretari executivi, cîte unul dintre aceștia (protoepistatis) deținind prin rotație, timp de 5 ani, funcția de președinte... Interesant este faptul că sigiliul, care marchează semnul puterii executive și conferă republicii calitatea de persoană juridică, nu este păstrat numai de unul singur, ci de toți cei patru epistați, fiecare avînd însă... cite un sfert din el. Astfel, pentru ca un document sau o hotărîre să devină valabile, trebuie să aibă laolaltă cele patru sigili-sferturi...

Pentru a se mișca în oarecare libertate pe muntele Athos călătorul străin trebuie

să-și procure o scrisoare de la Ministerul de Externe din Atena către „guvernul” muntelui Athos și numai în urma acestei recomandări el poate obține la Karies un „pașaport” local numit „diamonitirion”, cu care poate călători și locui oriunde în cîprinsul „republicii athonite”. În mănăstiri nu va putea intra însă după apusul soarelui. La rîndul lor, călugării de aici nu pot pleca fără permis.

Ne spălăm fețele de praf într-un izvor de pe îngusta „stradă principală” și după un minut am ajuns în „centru”, unde se află o veche catedrală bizantină cu remarcabile fresce ale lui Emanuel Panselinos, reprezentant al vechii școli macedonene de pictură din secolul al XIII-lea. Pe clădirea alăturată, sediul „guvernului local” (Epistasia), lîngă drapelul de stat grec flutură steagul portocaliu cu vulturul cu două capete, emblema acestui stat clerical. Un mic han (în total sunt două aici), pe firma căruia scrie „Hotel”, ne atrage atenția, mai ales că ne era și foame. Dar aveam să fim cam dezamăgiți de meniul ascetic. Un călugăr ospătar ne pune pe masă pînje, brinză, pește și un soi de vin, care mă face să mă gîndesc cu jînd la vinurile noastre... După „masă” intrăm în cele cîteva prăvălioare din „centru”, care desfăc diverse „suveniri”. Găsim și un mare sortiment de balsamuri călugărești preparate din plante, în sticlele colorate — o adevarată farmacie medievală, pentru fețurite boli, contra reumatismului, durerilor de stomac și chiar ulei aromat contra...

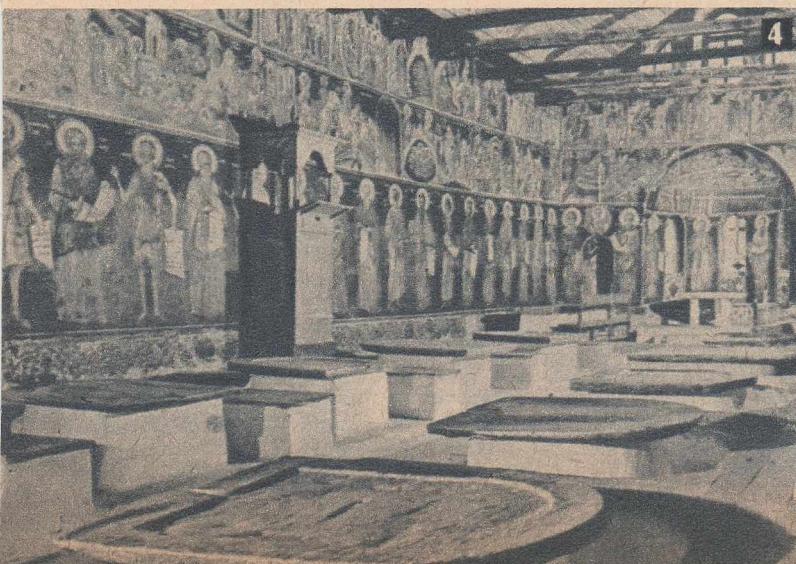
creșterii părului. Călugării poartă plete lungi și adesea sunt nevoiți să-și lege părul sub formă unui coc. Găsim și cîțiva laici proprietari de prăvălioare; mai sunt aici și cizmarii, și fierari, și croitori, și frizeri.

COMORI FABULOASE

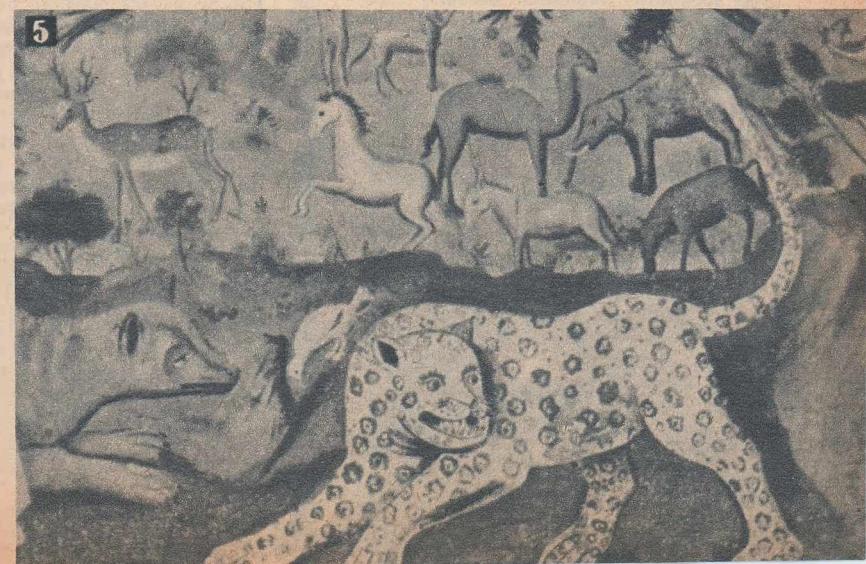
Muntele Athos ocupă fără îndoială un loc exceptional printre muzeele din lumea întreagă. Căci posedă comori unice de artă, de o varietate extraordinară. În primul rînd atrage atenția marea valoare arhitectonică a mănăstirilor și așezămintelor de aici. Cînd, de pe punctea vaporului care face ocolul peninsulei, vezi pentru prima oară mănăstirile, ai impresia că au apărut dintr-un mozaic bizantin. Athos mai are încă un privilegiu: niciăieri arhitectura bizantină nu se dezvăluie în toată evoluția ei ca aici. Fotografiem „din mers” capodoperele arhitecturale ce apar din loc în loc pe coaste într-un cadru pitoresc, ascunse între păduri de pini, castani și chiparosi, cu clopotnițele lor asemănătoare unor umbrele întredeschise, situate deasupra unor stinci prăpădioase, suspendate aproape pe un esafodaj de lemn ce te face să evoci lamaserile din Tibet. Uneori te afli în fața unor cetăți medievale fortificate, de formă dreptunghiulară, cu turnuri și clopotnițe, inconjurate de ziduri crenelate de unde erau respinși adesea piratai și alți invadatori.

Am vizitat printre altele mănăstirea Lavra, cea mai veche, datînd de o mie de ani,

(Continuare în pag. 16)

4

5

Inconjurată de vii, chiparoși și măslini. Mica populație din această fortăreață cu cruce în trece azi de o sută de oameni. Sala uriașă de mese, numită „trapezaria”, cu zecile de nese de marmură datând de la întemeierea acestui lăcaș, este cu totul originală, ea pătrind o lungă sală de așteptare.

Dar comorile de aici nu se rezumă numai la aceste construcții bizantine. În biblioteciile mănăstirilor de pe muntele Athos se spune că există nu mai puțin de 11.000 de documente, ferecate cu multă grijă — dintre care unele ilustrate, de mare valoare istorică și de interes deosebit pentru biantologi. Apoi, stampe, sigilii, relicve. Biblioteca mănăstirii Vatopede păstrează manuscrisul celebru al geografiei lui Ptolomeu, din secolul al II-lea al erei noastre, care s-a bucurat de mare autoritate de-a lungul evului mediu, cu 42 de hărți în culori; apoi exemplarul unic al călătoriei lui Pausanias, istoric și geograf grec; romanul lui Varlaam și Ioasaf din secolul al XII-lea și a. Dar multe manuscrise s-au pierdut în timpul războiului grec de independentă contra domniei otomane (1821-1829) cînd unii soldați otomani au folosit pergamentele unor manuscrise pentru confectionarea de... cartușe; unele au căzut pradă neglijenței și vandalismului unor călugări care se spune că au folosit pergamentul ca nadă pentru pesti, altele au fost vîndute unor vizitatori străini sau au fost sustrase de... colecționari".

Nu mai puțin valoros este tezaurul acestor mănăstiri, alcătuit din obiecte rare, pietre prețioase minunat cizelate, sculpturi în lemn, broderii.

VECHIUL și NOUL

După cum remarcă un ziarist american în revista „Time”, majoritatea mănăstirilor le pe Athos „mor lent din lipsă de noi protecții”. Înainte de 1912 mai erau 7.400 călugări, iar azi, desigur nu s-a făcut un recensămînt „la zi”, se crede că numărul locuitorilor în sutană ai acestei mici republici teocraice nu este mai mare de trei mii și al celor laici de aproape două mii. Un ziarist rancez arată că printre principalele cauze ale declinului vieții monahale a muntelui Athos se află lipsa de atracție și indiferența noii generații pentru viața călugărească, ca și plecarea de aici a circa 200 de călugări care își dedau în prezent la severe critici impotriva vieții de pe muntele Athos.

Părăsești aceste locuri cu imaginea viei modului de viață bizantin, cu procesiunile religioase, cu pompa sa austera, cu intelecerile călugărilor, pe melodii monotone, iudeate, ale vechiului Bizanț. Privești și ămăii impresionat și de comorile artistice de aici. Dar în același timp pleci satisfăcut și de această călătorie bizară în trecut a luat sărșit și te întorci la lumea modernă. Căci muntele Athos, unde viața se scurge atât și incet în vechile tipare, rămîne azi un paradox al civilizației moderne. Si nu exclus ca în cîteva decenii această episcopală monahală, cu sutele sale de măștiri și cu comorile sale fabuloase, cu mii de manuscrise valoroase ce închid tainele unor secole apuse, să rămînă doar muzeul cel mai vast al lumii medievale.

Desi locuitorii „republicii athonite” au renunțat la „cele lumești”, viața cotidiană le impune anumite grile pămîntene.

C u două șlepuri la remorcă, vasul despică aprig valurile, navigând împotriva curentului. Cînd a plecat din Turnu-Severin mai era încă întuneric. Acum se ivesc zorile și înălțimile vinete care prind să se contureze în depărtare prevăzesc apropierea Portilor de Fier.

Cei doi piloți fac cu rîndul la cîrmă. După complicatele manevre din port executate de Octavian Pipelca, pilot de categoria I, i-a venit rîndul lui comandă colegului său, specialist în navigația prin sectoarele de mică adincime. Deși valurile aleargă destul de repede, de-a lungul vasului, viteza în raport cu țărmul nu e prea mare.

— Circa trei mile pe oră — apreciază tovarășul Gheorghe Munteanu, comandantul navei.

La drum, pe Dunărea albastră

— Numai atîț?

Interlocutorul nostru zîmbeste.

— Vă gîndiți desigur la circulația de pe uscat — răspunde el. Într-adevăr, autocamioanele și trenurile sunt mai rapide, dar tineți seama că vasul pe care ne aflăm trage după sine 1.200 de tone încărcatură utilă. Faceți un calcul simplu și veți găsi că tonajul celor două șlepuri din urma noastră e de trei ori mai mare decît al unei garnituri de cale ferată cu patruzeci de vagoane.

Oarecum avantajați față de confrății lor de pe mări și oceane, marinarii din flota fluvială nu sunt nevoiți să înfrunte valuri cit munții și nici uragane sălbaticice. În schimb, ei trebuie să se lupte cu bancurile de nisip și cu stîncile de pe fundul apei, ceea ce nu e nicidecum un lucru ușor.

În anotimpul secetos, cînd stațiile hidrologice răspîndite pe tot traseul fluviului semnalează scădere nivelului apei, marinarii nu trag vasele la mal ca să aștepte acolo, în tîhnă, venirea ploilor salvatoare. Dimpotrivă, datorită dirzeniei lor, sezonul navigabil se prelungeste adeseori pînă la 10-11 luni pe an.

De la Turnu-Severin pînă la Moldova Veche fluviul ridică în calea navigatorilor zeci de obstacole. Portile de Fier, cu puzele de stînci risipite de-a lungul a mai bine de trei kilometri, pe care nu o dată au eşuat vasele ce s-au încumetat să le străbată; Cazanele, uriaș clește de granit, în strînsarea căruia apele aleargă nebunește atingînd viteze de sute de metri pe minut; canalele înguste, unde două convoaie de vase nu se pot întîlnii; vîltoarele primejdioase (anafoarele), chiar epavele încă nescoase la suprafață, toate acestea îngreunează foarte mult munca navigatorilor fluviali. Meseria de pilot de cataracte e pe cît de complexă pe atît de plină de răspundere. Octavian Pipelca, de pildă, e unul dintre cei mai încercăți marinari din portul Turnu-Severin. El cunoaște traseul pînă la Moldova Veche „ca pe propriile buzunare” — cum îi place să spună — căci de mai bine de 10 ani lucrează aici și mîna lui a întors roata cîrmei pe multe remorchiere și șlepuri care au circulat în acest timp prin Portile de Fier și Cazane.

I s-a întîmplat și lui să greșească, o dată, la începutul carierei sale, dar greșeala n-a avut urmări prea grave.

— Lucram pe șlepul 14.927 — ne povesteste el. Mergeam în amonte (împotriva curentului apei n.n.) de sectorul Iuți, unde se varsă în Dunăre un mic riu numit Porecika, ceea ce în limba sîrbească înseamnă „rîul de ceată”. Ne-am pomenit deodată învăluîti într-un nor albiosios prin care nu se mai vedea nici pînă la proba șlepului. Am atins o stîncă de pe marginea traseului și prin spărtura făcută a început să pătrundă apa. Aveam la bord o incărcatură de cărbuni.

— Si cum ati scos-o la capăt pînă la urmă?

— A fost o bătălie grea. Spărtura nu putea fi reparată. Apa pătrundea înăuntru destul de repede și dacă n-am fi scos-o din cală ne-ar fi dat la fund, într-o jumătate de ceas, cu șlep cu tot. Dar aveam la dispoziție pompele de mînă. În ele ne-am pus toată nădejdea. Scoteam apa cu înversunare desii brațele ne dureau și oboseala amenință să ne doboare. Nu ne-am dat însă bătuți. Menținînd mereu șlepul la linia de plutire și înaintind incet, cu băgare de seamă, am reușit în sfîrșit să ajungem la destinație. S-a trecut imediat la desârcare, apoi spărtura a fost reparată și peste cîteva zile vasul a intrat din nou în activitate.

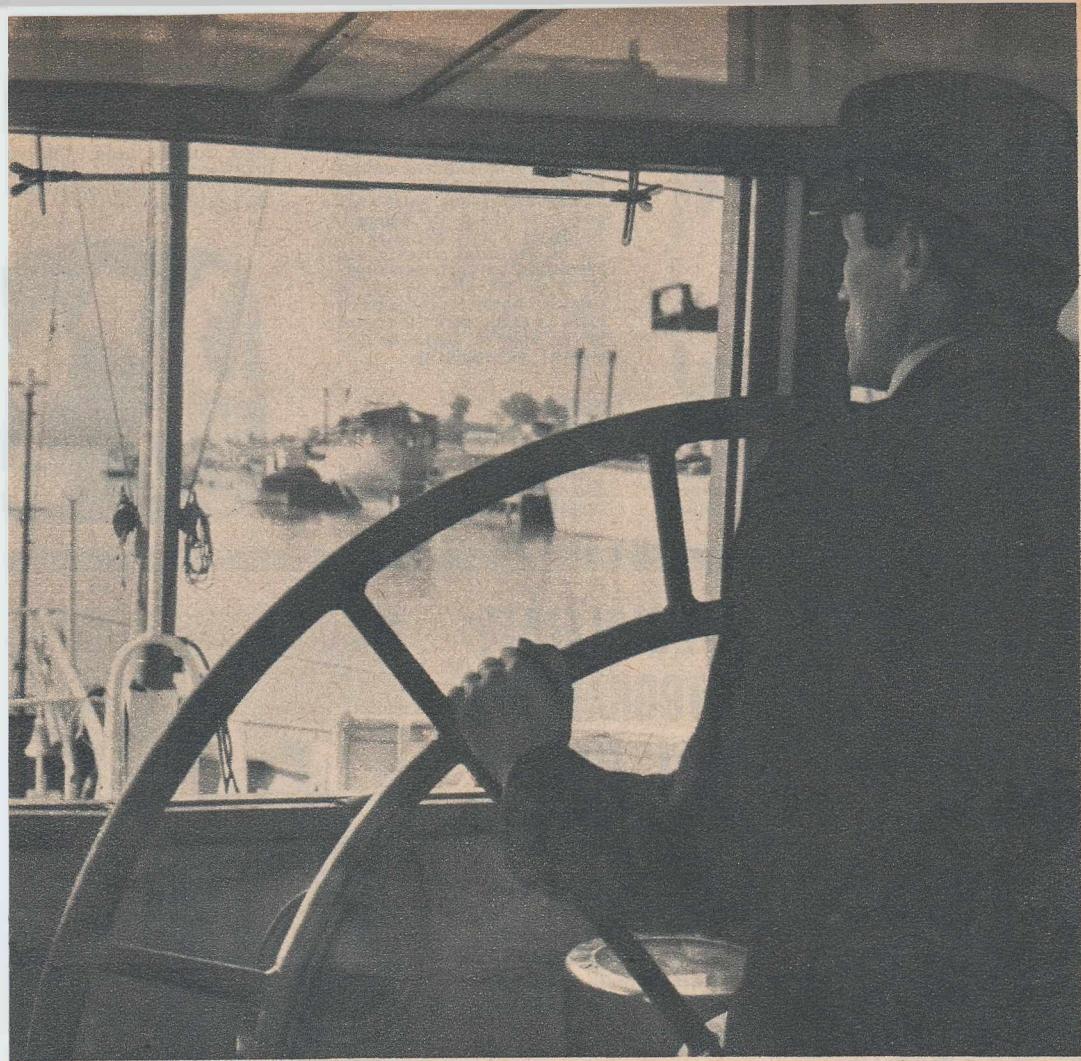
O regulă, în general admisă de navigatorii de pe fluvii, pretinde că descreșterea nivelului apelor ar trebui să ducă, implicit la micșorarea traficului, mai ales la vasele de marfă. Oamenii din portul Turnu-Severin sunt însă de părere că acestei reguli trebuie să i se aducă serioase corectivе.

Să luăm, pentru exemplificare, o zi oarecare din acest an: 1 octombrie. La ora 14.30 cînd posturile de radio au transmis cotele apelor Dunării, s-a știut în întreaga țară că la Turnu-Severin nivelul fluviului scade cu 25 de centimetri.

Dar să răsfoim puțin registrele de la serviciul mișcării din port. Ce ne spun ele?

Mai întîi că șlepul 8.310, care a început operațiunile de încărcare la 29 septembrie, ora 10, trebuia, după norma portuară, să fie gata de plecare în cursă pe data de 1 octombrie ora 7. Apoi afilăm că lucrătorii

din port și echipajul săleului au reușit să termine încărcarea nu la 1 octombrie, ci cu o zi mai înainte, adică la 30 septembrie ora 11. Ce înseamnă aceasta de fapt? O încărcatură de 100 de vagoane, deplasată la circa 40 de kilometri, în plus peste norma planificată pentru timpul respectiv. Cum rămîne cu regula enunțată la început? „Excepția lui 8.310 o confirmă” — vor spune neîncrăzitorii. Dar astfel de „excepții” se întâmplă destul de des. Numai cu două zile în urmă săleul 9.814, fiind încărcat înainte de termen, a putut să plece în cursă cu 30 de ore mai devreme.

Nu demult, cu prilejul discutării planului de producție pe anul viitor, navigatorii se verineni au făcut o analiză amănunțită a tuturor posibilităților de care dispun pentru sporirea ritmului transporturilor fluviale. Măsurarea timpului de încărcare, navigația pe timp de noapte în sectoarele unde condițiile traseului permit acest lucru, urgătarea manevrelor de formare și desfacere a convoaielor în porturi, iată numai cîteva din obiectivele spre care și-au îndreptat ei atenția. Multe din acestea au și început să fie traduse în fapt.

Ca urmare, vasul „Decebal”, de pildă, depășește lunar planul la tonaj-marfă în medie cu 130%, remorcherile „Petrila” și „Oituz” reușesc să economisească timp și combustibil la fiecare cursă efectuată, iar depășirile de plan ale navei de pasageri „Cernavodă” se cifrează lunar la 27%.

★

Remorcherul „Tecuci” s-a întors de curind de pe Dunărea de sus. A navigat pînă la Viena cu șase tancuri petroliere la remorcă, îndeplinind misiunea cu două zile înainte de termen. Acum se leagă, cuminte, la chei, așteptind sfîrșitul operațiilor de schimbare a uleiului și de revizuire a motoarelor.

— Cu toate că munca noastră n-are în ea nimic ușor, nouă ne place — ne spune motoristul Stere Grecu, organizatorul grupei de partid. Secretul stă de fapt în noi însine. Noi singuri ne ușurăm munca, o facem plăcută, atrăgătoare.

Aflăm că în sinul echipajului de pe „Tecuci” domnește cea mai deplină înțelegere și spi-

ritul întrajutorării tovarășești. Cînd trebuie rezolvate urgent sarcini dificile cum ar fi aprovisionarea cu combustibil, atunci sint toți o apă și un pămînt. Motoristul lucrează cot la cot cu piloții, oamenii de pe punte sau în ajutorul celor de la mașini.

În locurile unde apele depun mari cantități de nisip și balast amenințînd să inchidă drumul navelor, lucrează zi și noapte drage puternice care deschid canale de trecere. Cînd navighează pe lingă aceste uzine plutitoare, marinarii le salută cu sunete scurte de sirena. Ele nu pot înlătura definitiv greutățile traseului, dar le dă totuși o mînă de ajutor în lupta împotriva fluviului. În schimb, hidrocentrala de la Portile de Fier, la construcția căreia vor colabora deopotrivă cele două țări vecine, R. P. România și R.S.F. Iugoslavia, pe lingă faptul că va smulge Dunării peste zece miliarde de kilowat-ore anual, va înlătura, definitiv, greutățile ce mai stau încă în calea navigației, permitînd sporirea traficului de la 12 milioane tone la peste 45 milioane tone anual, reducând timpul de trecere prin cataracte de la 120 ore la circa 35 ore și micșorarea simțitoare a cheltuielilor de transport.

★

Dunărea de sus și Dunărea de jos. O veche convenție marinărească împarte fluviul în două părți, la hotarul cărora stau Portile de Fier și Cazanele, bariere de granit peste care oamenii au trecut totdeauna cu greu, adeseori plătind cu viață îndrăzneala de a le înfrunta.

A venit timpul ca această barieră să dispară. Printre colții albi de stîncă de la Portile de Fier se scurg astăzi șuvoaie repezi care tulbură, cu spuma lor, limpezimea apei. Nu peste mult timp aici se va înălța un baraj de beton, prin ale cărui ecluze convoaiele de vase vor putea trece ușor și fără primejdii. Cînd sistemul hidroenergetic și de navigație de la Portile de Fier va fi gata, navigatorii nu vor mai întlni nici o piedică în drumurile lor pe Dunăre. Drum bun, marinari!

Nicolae RĂDULESCU

cartea

Ion Lăncrăjan: „CORDOVANII”

„Cordovanii” este, așa cum s-a mai subliniat, primul roman de amplă perspectivă asupra satului nostru contemporan și asupra proceselor înnoitoare pe care el le-a trăit în anii puterii populare.

Pornind de la intimările existentei lui Lae Cordovan, imediat după întoarcerea sa de pe front în 1945, autorul ne inițiază, pe măsura evoluției evenimentelor — înstaurarea puterii democrat-populare, reforma agrară, începuturile colectivizării — în mijlocul frâmantărilor și transformărilor prin care trece familia Cordovanilor și satul lor de pe valea Mureșului. Personajele centrale își dezvăluie astfel lumea interioară pe măsură ce contradicțiile, ciocnirile de interes dintre ei își schimbă conținutul și sensul. Asistăm la o acerbă luptă pentru pămînt dusă de Lae Cordovan cu părintele și fratele său, iar pe fondul eliberării țărănilor de servituitoare mentalității vechi urmărim apoi împăcarea fratilor și intrarea lor în gospodăria colectivă.

Evident, am expus destul de schematic un proces complex care în carte își astă reflectarea corespunzătoare. Destinul lui Lae Cordovan e luminat cu o viguroasă înțelegere a psihologiei țărănești. Cărta familială pentru pămînt care se dezvoltă îndrîptă, crincenă, irosește puterile protagoniștilor, îi impiedică multă vreme să țină pasul cu lumea, cu merul lucrurilor. Lăncrăjan denotă o bună cunoaștere a relațiilor satului din trecut, aflat sub oprirea exploatatorilor. Dar, stăpînind un bogat material de viață, el denotă o tot atât de bună și sugestivă cunoaștere a realității actuale atunci cînd ne face părăsi la reorientarea personajelor centrale odată cu închiderea colectivizării. Lae și Simion Cordovan văd în jur că drumul visat spre bunăstare nu poate fi croit decît prin eforturi colective unite și clarvăzătoare. El își pierd, în etape diferite, încrederea în măruntul spirit de proprietate. În cele din urmă, Lae Cordovan ia hotărîrea să se alăture colectivizaților. Este un act lucid, consumat după lungi frâmantări, care dă dezlegarea așteptată neliniștilor, resulărilor, umiliințelor incercate de erou în cursul anilor. Este victoria lui Lae asupra lui însuși, ca și asupra influenței pe care au exercitat-o soapele și staturile minciinoase ale dușmanilor nouilui. Modul în care se rezolvă zbuciumul lui Lae Cordovan reflectă și apărutul comuniștilor Andrei Susan și Pătru Milinten-Pandurul în educarea socialistă a satului. Zugrăvindu-i ca pe niște cetezători militanți ai transformării socialiste a agriculturii, romancierul a evidențiat una din coordonatele esențiale ale universalului rural contemporan, de care se leagă nu numai primeniile și înțăpturile prezentului, ci și perspectiva neconitenitei dezvoltării în viitor.

Cu un ritm epic menținut în claudă unor digresiuni lirice și mai cu seamă în ciuda neobișnuitelor lungimi a romanului, „Cordovanii” probează calități narrative și analitice de necontestat. Este o carte a debutului dar și a maturității. Existenta unor inegalități nu afectează realizarea de ansamblu, cit previne asupra necesității unei omogenizări a viziunii compozitionale. Astfel, în ultimul volum autorul, pentru a explica laturi ale noilor atitudini față de evenimente legate de comportarea lui Lae Cordovan, introduce detalii sociologice neaderente textului artistic și considerații reporterice sau repetă trasături caracterologice expuse anterior.

Am în vedere discuțiile cu Gheorghe Dicu, cam superfciale și schematic, și mai ales detailările din capitolul ultimul volum referitoare la organizarea muncii în G.A.C. Atât pagini puteau lipsi. Romanul e însă, în întregul său, solid lucrat și de un acut interes. El surprinde destinul unui țărăncare se scutură din chingile individualismului, biruie numeroase încercări și, încrezător în cuvîntul partidului, consideră în cele din urmă cauza socialismului drept unicul țel al vieții sale.

H. ZALIS

din toată lumea

AICI SE VA ÎNĂLȚA
GEOTERMOCENTRALA

Pe rîul Paujetka, în sudul peninsulei Kamciatka, se va construi prima geotermocentrală din Uniunea Sovietică. Ea va fi alimentată de cursurile subterane de ape termale de proveniență vulcanică — sursă de energie extrem de ieftină.

Pe locul unde se va înălța geotermocentrala se fac în prezent lucrări pregătitoare (în fotografie).

LAPTE ÎN... FELII

În R.D. Germană se fac experiențe pe scară semiindustrială pentru obținerea laptei concentrat în formă

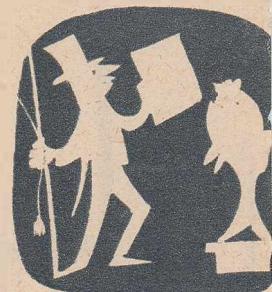
de blocuri. Metoda constă în concentrarea laptei în vid, într-un evaporator cu agitator, pînă se obține un lapte

cu circa 50% substanță uscată. Prin adăugarea de zahăr și răcirea preparatului se obține un produs solid care poate fi tăiat în blocuri. Produsul va fi ambalat în foi de material plastic sau aluminiu, asigurîndu-se astfel protecția față de aer și lumină. Acest lapte poate fi tăiat în felii, care la rîndul lor se dizolvă rapid în momentul consumului.

PEȘTII POT FI DRESAȚI

O serie de experiențe au demonstrat că peștii pot fi dresați să deosebească nu-

mai diferențe culori, dar și percepă și razele ultraviolete care nu sunt reperționate de ochiul omului.

BOMBOANELE MEDICINALE

FLAVISEPT NEGRO EUCALIPT

vă apără
de
afecțiunile
căilor
respiratorii

BOMBOANELE MEDICINALE
SE GĂSEC DE VÎNZARE
LA DROGHERII ȘI LA MAGAZINELE
CU PRODUSE ZAHAROASE

SPECIALITATE: FOTOGRAFIEREA ARTISTICĂ A STICLEI

În publicațiile artistice de specialitate și în cadrul unor expoziții din R.S. Cehoslovacă este des întîlnit numele artistului plastic praghez Jindřich Brok.

Talentat portretist și remarcabil artist în redarea naturilor statice, Brok și-a consacrat totuși cea mai mare parte a activității sale creațoare fotografiei obiectelor din sticlă. De mai bine de treizeci de ani, de pe cînd urmă cursurile școlii de grafică din Praga, manifestă un interes deosebit pentru fotografiera artistică a pieselor de sticlă. Astăzi, la vîrstă de 51 de ani, Brok și-a dobîndit o binemeritată faimă atât în patria sa cât și peste hotare.

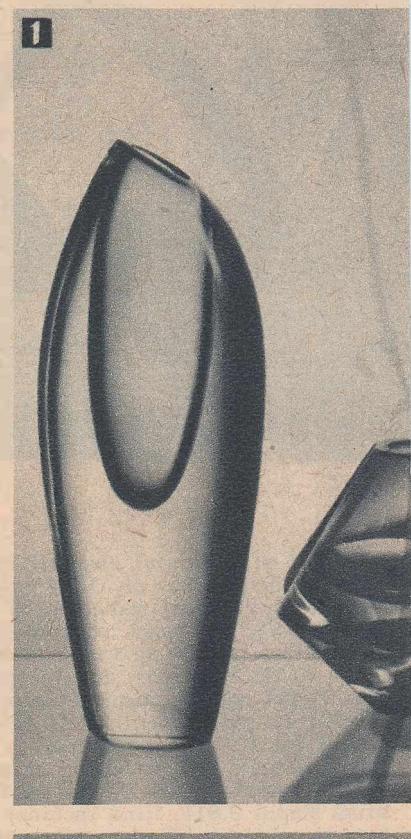
Un capitol important al creației lui Brok îl constituie reproducerea fotografică a frumuseților sticlei gravate, în special a lucrărilor cu caracter istoric. Datorită numeroaselor sale fotografii, multe asemenea opere din trecutul artei cehe a sticlaritului au putut fi cunoscute de cercuri tot mai largi.

În lucrările sale, Brok nu caută numai rezolvarea unor probleme de tehnică fotografică, ci mai ales exprimarea unei vizionări artistice originale. Așa cum se poate remarcă și din reproducerile pe care le publicăm, Brok rezolvă cu remarcabilă competență raportul dintre posibilitățile pe care le oferă suprafața plană a fotografiei și obiectul tridimensional.

În fotografii:

① Vaze colorate din sticla siderurgică slefuită, realizate de Maria Stáhlíková.

② Gravură pe o cupă barocă de la începutul sec. XVII, realizată de Kašpar Lehman, gravor la curtea împăratului Rudolf al II-lea (detaliu)

Ştiați că...

... Lacul Roșu — vestita „perlă a Carpaților Răsăriteni” — este cel mai înălțat lac natural de pe teritoriul R.P. Române? El s-a format în vara anului 1837, cînd, în timpul unei furtuni puțin obișnuite, o bucată de munte s-a prăbușit peste cursul unui firavîru, zăgăzuindu-i apele. El este deci un lac de acumulare, creațorită unui cataclism natural.

... pe baza radioactivității elementelor din roci s-a stabilit că Munți Carpați au respectabilă vîrstă de 200 de milioane de ani?

... există și un conifer cu frunze căzătoare? Aceasta-i zada sau laricele characteristic Ceahlăului. Poate fi admirat în locul ce se cheamă „Poilele cu crini” și este considerat drept un monument al naturii.

... ultimul urs din Boemia a fost impușcat în 1856? El a fost impăiaș și se află printre trofeele vinătoare adunate în muzeul din Hluboka.

... în America Centrală și de Sud trăiește o broască ce măsoară 25 cm lungime, 12 cm lățime și cîntărește 1 kg? Fiind o mare consumatoare de țintări, ea a fost acclimatizată cu succes în Hawaii, Filipine, Australia și Noua Guineea.

PASTELE FĂINOASE

nu trebuie să lipsească
din nici o gospodărie

PASTELE FĂINOASE
au o varietate întrebuințare
în alimentație

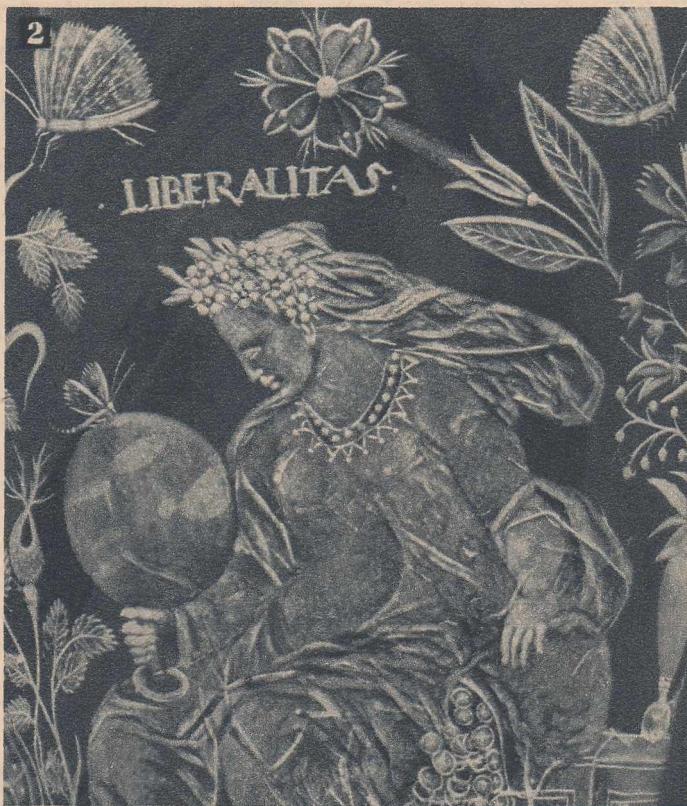
De asemenea, s-a dovedit că ochii peștilor disting neferitele gradății ale lorii cenușii, de la negru nă la alb, iar în urma unui esaj peștii pot percepe diferențe formă ale obiectelor. Astfel, s-a demonstrat că ști să deosebește cubul de ramă, cercul de oval, lunghiul de pătrat, ei putând fi dresați pentru a distinge anumite litere.

N ICAR MODERN

Fostul aviator sovietic Mihail Ilin a reușit să construiască un aparat de zbor, echipat cu aripi mobile. În la încercare și acționat de un motor de 3 c.p., aero-

planul a demonstrat calități ascensionale și de iuteală nebănuite, reușind să atingă o viteză orară de 100 kilometri. În fotografie, nouul „Icar” și aparatul său de zbor.

ESCUITUL... ELECTRONIC

Biologii, oceanografi, zoologi coniurează cu pescarii într-o elaboră noi metode de a construi noi unele rfectionate de pescuit. Astfel, cunoșcându-se faptul că multe specii de pești atrase de lumină, specialistii au proiectat și construit un sistem de plase și curi electrice cu ajutorul rora pescarii izbutesc, cu ortezi minime, să concentreze peștii în locurile unde este instrumente ingenioase plasate în apă.

Înălătură încă o metodă de scut: pe o navă-pilot escadrăi de pescădoare

inregistrează, printr-o stație specială, atât distanța la care se află incul de pește, cit și asa acestuia. În apropierea bancului urmărit, de una din nave se lansează, într-o direcție dinainte calculată, unde sunore cu o evenimentă foarte mică. Ele urmăză un adevarat zid însonor care îndepărtează stării, aceștia reacționând negativ la anumite lungimi de undă. De pe un alt escadră, opus bancului de pești, zvînesc deodată aer comprimat, care formează un rân de bule ce abate peștii spre o a treia navă, unde uriaș sorbi aspiră, transportându-i... direct într-un izin. Aci ei sunt sortați și își sunt transferați în instalații complexe ale uzinei elucrătoare montate pe vas. Optica, acustica și electrica devin astfel auxiliile active ale pescarului.

Sfaturi practice

ÎNTREȚINEREA MAȘINILOR DE SPĂLAT RUFE

Mașinile de spălat rufe sunt un auxiliar extrem de prețios în munca gospodinelor. Pentru buna lor funcționare nu este însă suficient să le folosim „cum trebuie”, adică ghidindu-ne după indicațiile prospectului respectiv; foarte importantă este și întreținerea lor după utilizare, deci pe timpul cit se află în repaus.

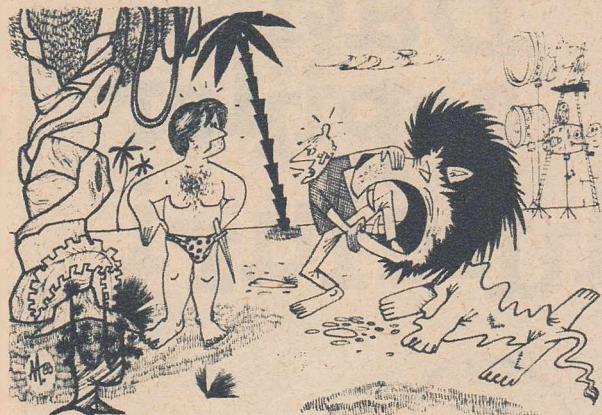
Astfel, după folosire trebuie să golim complet atât spălătorul cit și storcătorul și să le ștergem imediat cu o cîrpă moale, pină la perfectă uscare.

Curățirea recipientelor metalice cu vreun praf detergent este interzisă. În schimb, eventualele pete de pe exteriorul mașinii de spălat pot fi frecate cu un detergent fin (de exemplu „Alba menaj”), dacă, bineînțeles, ele nu cedează la spălarea obișnuinătă cu apă călduță, săpunătă. În nici un caz petele nu se vor răde cu cuștitul, acest lucru ducând la deteriorarea vopselei și, în consecință, la ruginirea mașinii în locurile respective.

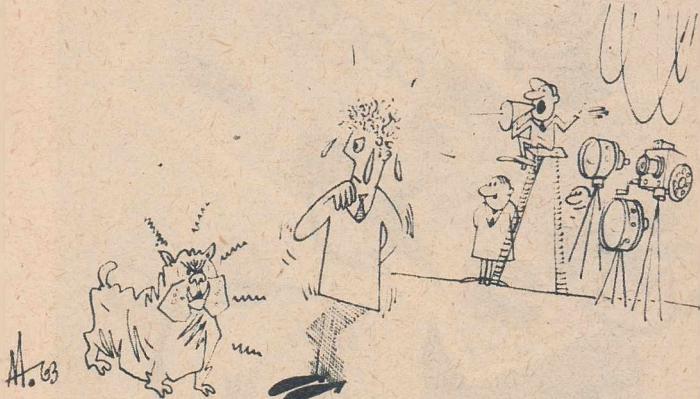
Pentru neutilizările mașinii de spălat rufe vom avea grija ca atât furcul să fie și firele electrice să fie ferite de umezeală.

umor

DE-ALE CINEMATOGRAFIEI

— Gata, mi-a fost de ajuns, acum mai fă și tu pe leul, să mai flu și eu puțin Tarzan!!!

— El, și acum nu-ți mai rămîne decât să dai un picior cîinelui!!!!

— Stai, ce faci, eu sunt operatorul!!!

Adrian ANDRONIC

— Se putea?... și ăsta merge în urmă...

Mircea TOIA

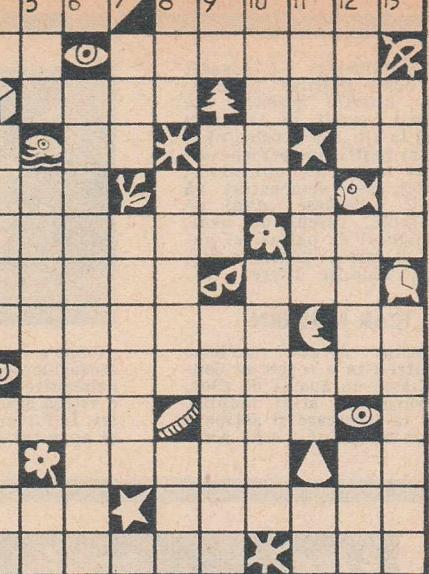
Dati copiilor dulciuri

Din ochi

ORIZONTAL: 1) A închi... ochii — Ochi... de stică. 2) A avea... venedi — Luate la ochi! 3) Culoarea învelișului globului ocular, numit sclerotici — Localitate în Franță — Fără căldură. 4) Tiberiu (abr.) — Nene! — Luni! — Acăr! 5) Om, sucit! — Report — Se pot vedea și în soare (sing.). 6) Pipernicit (reg.) — Pronume. 7) Rinduială — Poartă ochelari de... directie. 8) Dimineată... pe scurt — Uriasi mitologici cu un ochi în frunte — Vas. 9) Rind (reg.) — Se zice despre persoanele care văd mai bine noaptea decât ziua. 10) Face ochi dulci (fem.) — Ochi plini de inteligență. 11) Cu ochi blinzi (fem.) — A reduce la zero — Posezi. 12) Indicat — Urma unui ghetar. 13) Savant sovietic, renumit oftalmolog, creator de noi metode în operații pe ochi — Face... ochiuri la vînt.

VERTICAL: 1) Cea „albă” este denumirea populară a unei maladii a ochilor, care în termeni stiințifici se numește cataractă — Penultima stea îngă capul oștii Carului Mare, îngă care se află o stea mai mică, numită Alcor, ce constituia piatra de încercare a unei vederi bune, la cei vecni — În basmele populare este denumit „ochiul dracului”. 2) Fizician englez care și-a pierdut la un moment dat facultatea de a distinge culoarea roșie, văzind-o verde — Ochi... botanic. 3) Fără vedere (pl.) — Cere! — Ciucure. 4) Notă mușicală — Închinat zeului vinului — Întins. 5) Intr-o legendă îl facea cu ochiul Evei, în alta era de aur și trebuia să fie aruncat de Paris celei mai frumoase femei și, în sfîrșit, într-o mări recentă a servit ca punct de ochire pentru săgeata lui Wilhelm Tell — Membrană sensibilă la lumină, care se află în fundul ochiului și pe care se formează imaginea vizuală (pl.) — Pe lună! 6) Săsic. 7) Cel de lumină și format dintr-un mânuști de raze care pleacă dintr-un punct luminos și cad pe o suprafață — Pește de mare cu ochii așezăți pe partea

stingă a corpului. 8) Simtul... ochilor — Cu ajutorul celul automat se poate zbură și fără vizibilitate — Umor fără... poantă. 9) Caite! — Ochi de sfâră, slrmă etc., cu care se prind păsări sau animale mici — Marele savant sovietic care a numit organele de simt „analizori”, deoarece fac o analiză fină a ceea ce se petrece în mediul înconjurător. 10) Percepț cu... ochii — Mușchiul de care e legat, printr-o serie de fibre foarte fine, cristalinul, parte a ochiului ce-si modifică curbura suprafetelor după necesitatea dictată de acțul vederii. 11) Ti-le arată ceasul — Aceea (pop.) — Unit le preferă... ochiuri (sing.) — Pronume. 12) Personaj din piesa „O noapte furtunoasă” de Caragiale, căruia ochii... i-au jucat o farsă — Cu vedere scurtă — Ochi de mare în Carpații Răsăreni. 13) Vitejii vitejilor — Animal lipsit de vedere, al cărui zbor e dirijat de ultrasunetele pe care le emite.

Deslegarea jocului „CU CAP...”, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Chibrituri. 2) Aur — It — Cos. 3) Clont — Bust. 4) Iasomie — Cm. 5) U — II — Ergo. 6) La — Minerva. 7) Arcaș — T — At. 8) Ca — Coarne. 9) Balaur — A — N. 10) Odo — Simtul. 11) Patricieni. 12) P — Antet — Se.

de vorbă cu medicul

ACNEELE

Răspundem prin acest articol unui număr mare de cititori și cititoare care solicită sfatul nostru.

Apariția „cosurilor”, adică a pustulelor acneice, pe diverse teritorii cutanate poate avea cauze multiple și variate. În general acneea apare la persoanele cu pielea grasă, adică cu o secreție mai abundentă de sebum, la cele cu tulburări ale glandelor cu secreție internă, cu tulburări cronice ale tubului digestiv și ale glandelor anexe sau la cele care pun mai puțină grijă în păstrarea igienei pielii. O excepție face acneea juvenilă, care apare la tinere după vîrstă pubertății și dispără spontan după vîrstă de 22-24 de ani.

La acneea persoanelor adulte se mai adaugă și alte

cauze, printre care consumul mai mare de alcool și adaosul exagerat de condimente în alimentație. Acești factori iritanți produc o creștere a secreției de grăsimi a pielii care, lărgindu-si porii, va favoriza infectarea ei și apariția pustulelor acneice. Este vorba aci de acneea rozacee a adulților, care își trage numele de la colorația roză a pielii încă înainte de apariția acneei propriu-zise.

Acnea adulților are în general un caracter de cronicitate, iar tratamentul ei nu dă totdeauna rezultatele scontante. Leziunile produse de acneea rozacee sunt la început la fel cu cele ale acneei tinerilor. Cu timpul însă se constată o ingroșare a regiunilor afectate, pielea capătă neregularități, iar dacă boala se instalează pe pielea nasului, aceasta își mărește dimensiunea, dând fizionomiei un aspect neplăcut.

Trebue să mai amintim și de acneea persoanelor care lucrează cu substanțe iritante sau grase și care apare de obicei pe locurile de contact sau pe părțile

descoperite ale pielii, putindu-se însă răspindi și în alte părți.

O îngrijire riguroasă a pielii, prin spălare cu apă caldă și săpun, întrebuitarea de creme protectoare, folosirea unui corect echipament de protecție sănătate, de cele mai multe ori, suficiente pentru a duce la dispariția leziunilor provocate de acest tip de acnee.

Alta este însă situația în celelalte cazuri arătate. Consultarea medicului internist și a endocrinologului, este strict obligatorie. Nu se vor face nici un fel de tratamente decât cele prescrise de medicii specialiști consultați. Se recomandă însă ca tratament general: viață în aer liber, gimnastică respiratorie, su primarea grăsimilor (în special a celor de origine animală), a brinzeturilor fermentabile, alcoolului și condimentelor, reducerea consumului de pline și de sare, asigurându-se în schimb o alimentație bogată în vitamine.

Dr. Silviu GHERA

Rezultate excepționale

LA SPĂLAT CU

● PERLAN ALB pentru șesături din lînă, mătase naturală și fibre sintetice

● PERLAN ALBASTRU pentru șesături din lin, bumbac și cînepă

● La aceeași cantitate de articole pentru spălat se folosește o cantitate mai redusă de „Perlan” în comparație cu ceilalți detergenți.

De ce î se spune oare uleiului comestibil *undelemn?* Cine a încercat să răspundă întrebările a recunoscut desigur prezența, în această denumire, a elementelor componente *unt, de și lemn* (toate trei de origine latină); dar ce amestec are aici lemnul?

Răstoarea textelor românești de acum cîteva secole rezolvă totul foarte simplu: cuvîntul lemn circula în vechime cu ambele intenții, atât cel cunoscut azi, cit și cel de „copac”. În secolul al XVI-lea se poate scrie de pildă: *lemnul (= copacul) ce nu face plod bun tăiat va fi; sau atunci bucură-se vor toate leamnele (=copaci)* dumbrăilor.

Prin urmare, într-o vreme cînd lemn însemna și „arbore”, o expresie ca *undelemn*, menită a de-

numi grăsiminea extrasă din fructul unui arbore (uleiul de măslin), nu putea să uimească pe nimeni. Deoarece cu timpul acest sens al lui lemn a fost uitat, *undelemn* a ajuns să se refere la orice ulei comestibil, de măslin, ca și de floarea-soarelui, rapita, porumb etc.

Dacă suntem îndreptățiti să ne întrebăm ce cauță *lemnul* în denumirea uleiului comestibil, se poate justifica și întrebarea: „Ce cauță viața de vie în numele *vinietelor*”, acele mici gravuri pe care tipografiile le pun ca ornamente la începutul și sfîrșitul capitolilor sau pe unele coperte. Termenul e cunoscut și de filateliști, pentru că înseamnă un fel de timbre.

Cuvîntul de origine franceză și astăzi că în

Întrebări

secolul al XVI-lea se numea *vignettes* ornamentele în formă de ramuri de viață de vie (în franceză *cigne*) cu care se împodobeau cupele de metal și tecile săbilor. *Vignettes* trece în vocabularul tipografilor ca nume al unor gravuri de formă asemănătoare și apoi de orice formă. Cind oamenii au uitat că la origine există o legătură cu planta amintită, și alte desene au putut căpăta această denumire, de pildă unele specii de timbre, apreciate de colecționari. Împrumutat în românește sub formă de *vinietă*, e firesc că acest cuvînt să nu mai sugereze nimănui o apropiere cu viața de vie.

Sorin STĂTI

Zi de zi!

fofeste o carte cu poezie sau meșterește ceva la jocul mecanic. Dar pe la două și jumătate vîne odihna de după-amiază.

La ora patru prietenul nostru începe să-și facă lectiile. Pe la gase temele se află bine orinduite în caiete, în memoria și înțelegeroa elevului Petrescu Radu.

După masa de seară, de la ora patru, Radu face ultimele pregătiri: orinduirea cărtiilor în servietă, a hainei și jucările la locul lor. Apoi urmează cel mai plăcut moment: discuția din fiecare seară cu tăticu. De ambele părți se află și se spun tot felul de lucruri, care de care mai interesante. Dar la ora opt discuția, oricăt de interesantă ar fi, se încheie, deoarece Radu are o intînlire ce nu suferă amînare: înțîlnirea cu somnul.

La ora douăsprezece și un sfert Radu intră în casă. Pe drum a cumpărat pîinea. Are totdeauna o monedă mai mare decît este necesar, pentru că dacă n-ar fi de luat restul, totă treaba n-ar avea nici un rezultat. Acasă mal stropesc florile, apoi lese în curte. Pînă la ora unu și jumătate este destul timp de joacă, ba mai puțin și pînă cărtile în ordine. La ora unu și jumătate Radu și Mariana se aşază la masă. Joaca le-a înțețit pofta de mâncare. Pe la două, ultimele farfurii, goale, iau drumul bucătării, duse de Radu care, ajutat de Mariana, strîng masa.

— Mai este ceva! — cîntă cuvîntul și tata. Radu și sînătățe să citească și o să capete multe cărti. I-am și pregătit un raft în bibliotecă pentru cărtile lui. Stii ce m-am gîndit? Dacă are grija de ale lui, că ar fi să se occupe și de celelalte? Le mai aranjează, le mai stropesc și florile din ghivece.

— Mai este ceva! — cîntă cuvîntul și tata. Radu și sînătățe să citească și o să capete multe cărti. I-am și pregătit un raft în bibliotecă pentru cărtile lui. Stii ce m-am gîndit? Dacă are grija de ale lui, că ar fi să se occupe și de celelalte? Le mai aranjează, le mai stropesc și florile din ghivece.

— Dacă are asa de multe lucruri de făcut — întrebă Mariana — cind o să se mai joace cu copiii și cu mine?

Radu aruncă pe furis o privire în jur. Ce se face el dacă-i iau înăpol toate treburile astăzi serioase și-l lasă numai sarcina să se joace cu Mariana?

Dar mâmica puse capăt îndoielilor lui Radu:

— O să fie timp și pentru joc. Fiecare lucru la timpul lui.

Bălatul nu se culcă imediat după masă. Răs-

Sen ALEXANDRU

Creatorul dramei musicale moderne, marele compozitor german Richard Wagner, a dominat vremea îndelungată gîndirea muzicală a secolului său. Operele lui Richard Wagner nu au avut o prea mare circulație în țara noastră. Totuși, artiștii noștri încîrci au cîntat totdeauna arile mai cunoscute din dramele muzicale wagneriene.

Montarea, din ultimii ani, pe scena Teatrului de operă și balet al B.P. Romîne, a operei „Maestrul cîntărești din Nürnberg” să a bucurat de un mare succes, iubitorii muzicilor de operă aprecind cu satisfacție interpreările artiștilor noștri noștri fruntașe.

Discul editat de „Electrecord” și dedicat în întregime unui recital de sări din operele lui Ri-

chard Wagner (ECD-1035) reprezintă o inițiativă remarcabilă a casei noastre de discuri.

Petre Ștefănescu-Goangă, rolul poalăului-cizmar și maestrul cîntărești Hans Sachs, cîntă cu măiestrie monologul lui Sachs din acutul al doilea, „Was duftet doch der Frieder”. Volumul vocal baritonului lui Ștefănescu-Goangă, interpretarea plătrună de patos și romantism pe care o acordă celebrului monolog reușește să ne convingă de vraja muzicii wagneriene.

Soprana Stela Simonettti și baritonul Dan Iordăchescu interpretăza două arile din opera „Tannhäuser” („Dich teure Halle!” din acutul al II-lea și româna „O, du, mein holder Abendstern” din acutul al III-lea). Din

opera „Lohengrin” soprana Arta Florescu cîntă celebra aria „Visul Eliei” („Einsam im trüben Tagen”) din „Maestrul cîntărești din Nürnberg” tenorul Cornel Stavru interpretează „Am stillen Herd” și falmosul „Preislied” („Morgenlich leuchtend”). Înregistrarea acestui interesant disc a fost realizată cu concursul orchestrelor simfonice a Cinematografiei, dirijate de Constantin Bugeanu și Mircea Cristescu, și al orchestrelor Operei de stat din Cluj. Captarea sunetului este realizată în excelente condiții tehnice, ceea ce dă o valoare deosebită acestui disc prețios prin cuprinsul său.

Vlad MUŞATESCU

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE STIRI, BULETINE METEOROLOGICE SPORT, ULTIMELE STIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICĂ	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.52-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.52-0.55	22.00
ÎN CURSUL SÂPTĂMINII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afara de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00, 22.00, 23.52-23.55	10.00, 12.00, 14.00, (afara de joi), (vineri 21.30), 23.00, 0.52-0.55 (sîmbătă 1.52-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămînilor: 5.20, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 22 NOIEMBRIE Programul I: 6.00: Concert de dimineată 7.10: Prelucrări corale 7.32: Rapsodii de compozitori români 8.06: Muzică populară 8.30: Teatru la microfon pentru copii 9.30: Melodii de estradă 10.00: „Ciclul de înțiere muzicală” 11.00: Cîntece de dragoste din opere 11.30: Vorbeste Moscova! 12.00: Cîntă orchestra de muzică populară a Filarmonicii de stat din Sibiu 12.20: Interpreti de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Muzică cerută de ascultători 14.30: Piese pentru lăută de Charles Mouton 14.45: Transmisiune sportivă 15.50: Muzică ușoară 16.15: Simfonia spaniolă pentru vîoară și orchestră de Lalo—solist Ion Voicu 16.42: Program muzical dedicat frunzilor de pe ogoare 17.00: Din viața satelor patriei 17.40: Suite „Muntii Apuseni” de Marian Negrea 18.05: Soliști de muzică populară 18.30: Versuri ale poetilor italieni contemporani 18.45: Recitalul violoncelistului Radu Aldulescu 19.00: Melodii...melodii 19.35: Române 20.00: Teatru la microfon—premiere „Întîlnire cu Gheorghe” (adaptare după piesele „Cîntecul lebedei”, „Tragedian fără voie” și „Nunta”) 21.16: Pagini alese din muzică de operă 21.45: Cîntă Edith Piaf 22.25: Muzică de dans 23.13: Simfonia a II-a în re minor de Sigismund Toduta.

Programul II 7.00: Muzică populară 7.35: Muzică distractivă 8.00: Clubul voiosiei 8.30: Cîntă fanfară reprezentativă a Armatei 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Orchestră de estradă 9.30: Muzică din opere cerute de ascultători 10.00: Melodii populare 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară de compozitori români 11.00: Retransmisia concertului orchestrelor simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu”—dirijor George Georgescu. În program: Suite I opus 9 în do major de George Enescu; Concertul în re major pentru vîoară și orchestră de Brahms, solistă Lolo Bobescu; Poemul „Moarte și transfigurare” de Richard Strauss. În pauză: Emisiunea „Cinema” 13.15: Noi înregistrări de muzică populară 13.45: Cîntă Florin Dorian (muzică ușoară) 14.06: Impromptu în slăbom major de Schubert 14.15: Satira și umorul 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Din spectacolele teatrelor noastre muzicale 16.00: Oameni și fapte 16.08: Cîntece populare 16.30: Pagini orchestrale din muzica de estradă 17.00: Muzică corală 17.15: Emisiune literară 17.25: Din folclor popoarelor 18.00: „File de calendar muzical” — emisiune musical-literară 19.00: Muzică populară 19.30: Album de operă 20.05: Din înregistrările violonistului Ion Luca Bănăteanu 20.20: Muzică de dans 21.46: File de istorie literară — contemporani cu... „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale 22.00: Muzică de dans 23.35: Ciclul „George Enescu” — compozitor și interpret 23.48: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 19.00: Pagini din opera „Veronica” de Messager 19.51: Muzică de dans 20.30: Recital de versuri Marcel Breslașu 20.45: Concert Mozart — înregistrări de la festivalul „Salzburg” — 1963 21.46: Lieduri de compozitori români 22.10—22.59: Din creația simfonică a tinerilor noștri compozitori — lucrări de Aurel Stroe, Doru Popovici, Carmen Petra-Basacopol și Liviu Glodeanu.

LUNI 25 NOIEMBRIE Programul I: 6.05: Cîntece 6.25: Cîntece și jocuri populare 6.67: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului — Hipertiroïdismul 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Piese instrumentale 8.06: Capricii și intermeziori 8.30: Muzică din opere 9.04: „Schite caucaziene” — suita pentru orchestră de Nikolai Ipolitov-Ivanov 9.30: Radio prichindel 9.45: Muzică interpretată la mandoline 10.00: Cvartetul de coarde nr. 1 în do minor de Diamandi Gheciu 10.29: Cîntece și jocuri populare 11.05: Cîntece și prelucrări de folclor 11.25: Muzică ușoară românească 12.00: Aril și duete din opere 12.30: În fată hărții 12.40: Rondo și Sonată de Carl Philipp Emanuel Bach — la clavicin Fritz Neumeyer 13.10: Melodii populare cerute de ascultători 14.00: Concert de prinț 15.00: Muzică corală din țărî socialiste 15.15: Muzică populară din Ardeal 15.30: „Poemul Carpaților” de Alexandru Pascanu; Suite „Tara Hălmagului” de Nicolae Bohoc 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Arii din opere 17.12: Piese de estradă 17.30: Radioracheta pionie-

“Neamul Solmăreștilor” de Tudor Jarda (prolog și tablouri I, II și III) cu Ion Piso, Ecaterina Vilcovici, Traian Popescu, Cornel Finăteamu și alții 22.45—22.59: Piese instrumentale. MARTI 26 NOIEMBRIE Programul I: 5.05: Muzică ușoară 5.25: Melodii populare 6.05: Fanfară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului — Hipertiroïdismul 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Piese instrumentale 8.06: Capricii și intermeziori 8.30: Muzică din opere 9.04: „Schite caucaziene” — suita pentru orchestră de Nikolai Ipolitov-Ivanov 9.30: Radio prichindel 9.45: Muzică interpretată la mandoline 10.00: Cvartetul de coarde nr. 1 în do minor de Diamandi Gheciu 10.29: Cîntece și jocuri populare 11.05: Cîntece și prelucrări de folclor 11.25: Muzică ușoară românească 12.00: Aril și duete din opere 12.30: În fată hărții 12.40: Rondo și Sonată de Carl Philipp Emanuel Bach — la clavicin Fritz Neumeyer 13.10: Melodii populare cerute de ascultători 14.00: Concert de prinț 15.00: Muzică corală din țărî socialiste 15.15: Muzică populară din Ardeal 15.30: „Poemul Carpaților” de Alexandru Pascanu; Suite „Tara Hălmagului” de Nicolae Bohoc 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Arii din opere 17.12: Piese de estradă 17.30: Radioracheta pionie-

PRIMELE MANIFESTĂRI ALE PROLETARIATULUI

Care au fost primele acțiuni de luptă mai importante ale clasei muncitoare?

Gh. TĂNĂSOIU
controlor tehnic, Hunedoara

Răspunde GH. RĂDULESCU, redactor principal la Dictionarul enciclopedic român.

Pe plan mondial primele detasamente ale clasei muncitoare care s-au încheiat și s-au afirmat ca atare au fost cele din Anglia, Franța și Germania și au apărut în cursul revoluției industriale din aceste țări.

În Anglia, primele manifestări organizate ale clasei muncitoare sunt semnalate în deceniul al doilea al secolului al XIX-lea. În 1819, la Petersfield, Anglia Manchester, a avut loc un mare miting la care au participat peste 60.000 de muncitori. El a fost atacat printr-o adeverătură sărjă de o formătie de husari care luană parte la bătălia de la Waterloo. Persiflind „vitejia” husarilor, poporul englez a denumit „Peterloo” locul incidentului din Petersfield.

Răscoala din Lyon (1831).

Cea mai însemnată acțiune a proletariatului englez din acel an a fost mișcarea „cartistă”, care a avut loc în deceniiile 4 și 5 ale secolului al XIX-lea. În cursul mișcării, la conferința cartiștilor de la Manchester (iunie 1840) a fost creată „Asociația națională a cartiștilor”, care avea caracterul unui partid muncitoresc. Prin caracterul, forță și amploarea ei, prin participarea masivă și organizată a muncitorilor, „mișcarea cartistă” a fost — aşa cum se arată clasicul marxism-leninismului — prima mișcare politică revoluționară de masă a proletariatului din istoria mișcării muncitorști.

În Franță, primele acțiuni revoluționare independente ale muncitorilor au fost răscoalele din Lyon de la 1831 și 1834. În timpul primei răscoale (1831), dezvoltându-se deviza „să trăim muncind sau să murim luptând”, muncitorii lionezi au ocupat orașul, pe care l-au stăpinit 10 zile și au fost înfrânti numai după lupte foarte grele. În 1834, răscălatul au formulat revendicările cu un puternic caracter politic, printre care instaurarea republicii. Cîțiva ani mai tîrziu s-au organizat de către babuviștii (adeptii lui Gracchus Babeuf, ghilotinat în urma infringerii răscoalei

din 1790) primele asociații muncitorști, ca „Muncitorii egalitari” (1840) și „Umanitari” (1841).

Muncitorii germani au început să se organizeze încă din decenul al patrulea, ceea ce și o serie de asociații ca „Uniunea poporului german” (1833, la Paris), „Uniunea celor lipsiți de drepturi” (1834, tot la Paris) etc. Prima mare acțiune revoluționară a clasei muncitoare germane a fost răscoala teșătorilor din Silezia (1844), urmată de o serie de răscoale ale muncitorilor din Saxonia, Berlin etc.

Participarea clasei muncitoare la revoluția de la 1848 și acțiunile ulterioare constituie etapa nouă a mișcării muncitorști, legată de activitatea lui Karl Marx și Friedrich Engels.

În țara noastră, după revoluția burgozo-democratică de la 1848, o dată cu dezvoltarea mai accentuată capitalismului, a început să se manifeste din ce în ce mai pronunțată lupta de clasă a proletariatului. Încă în timpul desfășurării revoluției de la 1848, în București uinele tipografi au organizat demonstrații pentru condiții mai bune de trai. Mai tîrziu, devin cunoscute acțiunile grovizate spontane ale muncitorilor din porturi și ale celor de la căile ferate din Timișoara (1868) care, de fapt, sint printre primele acțiuni grovizate ale lucrătorilor din țara noastră. Ele capătă ampioare în decenile următoare.

Într-o fintină din preajma bătrînului pop.

Se mai povestesc că tot lîngă acest pop. Intr-o bătălie din secolul al XVII-lea, un viteaz, anume Radu Glont, ar fi doborât cu baltagul 16 năvălitori.

Astăzi, în apropierea străvechiului pop se află salvașele gospodăriei agricole collective din Drăcășani.

Nelu BAROANĂ
Invățător, com. Drăcășani,
raionul Roșiorii de Vede

SCRISORI DIN R.P. POLONĂ

Ne sosesc la redacție scrierile de la numerosi cititori din țară și de pește hotare care, multumindu-ne pentru publicarea adreselor lor la rubrica „Cititorii către cititori”, ne informează în același timp că au primit un mare număr de scrisori și cărți poștale ilustrate, putind să lege noi prietenii și să-i îmbogățească colectiv cu imagini din frumoasa noastră patrie.

Iată ce ne scrie, printre altele, o tinără cititoare din R.P. Polonă, Boguslawa Kraszewska, din Zychlin: „Am primit atât de multe scrisori, incit nu cred că voi reuși să răspund tuturor celor ce mi-au scris. Vă rog să le mulțumiți în numele meu”.

Iar cititoarea Littana Motylinska din Miedzychód, R.P. Polonă, ne scrie: „Mulțumesc pentru publicarea numelui meu în „Flacără”. Toate scrisorile și ilustrările primite de la noii mei prieteni din R.P. România mi-au produs multă bucurie”.

PE MALUL BISTREI

UN PLOP SECULAR

Plopul denumit „de la girlă”, situat pe malul rîului Burdeu, în raionul Roșiorii de Vede, își attribute o vîrstă de mai multe secole. El aparține unei specii de plop alb și multă vreme a servit drept punct de reper pe vechiul drum al Olăcuiului, ce legă Craiova de București. În jurul existenței acestui plop s-au țesut multe legende. Potrivit uneia din ele, în timpul unei năvăliri a turcilor, numeroși flăcăi și fete din sat s-ar fi aruncat

Printre locurile pitorești ale raionului Caranșeș se numără și stațiunea climaterică Poiana Mărului de pe malul Bistrei. Numerosi turisti din Banat și din alte regiuni vin aici în excursie, la sfîrșit de săptămîna, călătorind fie cu trenulețul de linie

îngustă, fie pe șosea, cu biciclete, motociclete sau autoturisme.

Fotografia pe care v-o trimitem înfățișează una din vilele stațiunii.

B. LEONTE
Caranșeș

PROGRAMUL DE RADIO

rilor 18.00: Cintă Sorina Dan și Alin Noreanu 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru evidențierea socială 19.00: Limba noastră 19.10: Muzică usoară de H. Mâlineanu 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Cintă corul uzinelor „Vulcan” din București 20.10: Recitalul pianistel Sofía Cosmai 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Simfonia a III-a în do major de George Enescu 21.30: Scriitori la microfon 21.45: Noi soliști de muzică populară—Maria Firulescu 22.20: Muzică de dans 23.07: Din creația de muzică de cameră a compozitorilor noștri.

Programul II 10.10: Cîntece de Vasile Timiș 10.30: Sonata nr. 2 în re major pentru violoncel și pian de Felix Mendelssohn-Bartholdy 10.55: Muzică usoară 11.15: Emissione literară 11.35: Interpreti români de operă 12.05: Trio în la major de Valentin Gheorghiu 12.32: Orchestre de estradă 12.59: Simfonia nr. 45 în fa diez minor de Haydn 13.30: Pagini din literatură luso-slavă 13.45: Prelucrări corale 14.05: Cintă Dumitru Bălășoiu și Nelu Stan (muzică populară) 14.35: Muzică din opera „Văduva vesela” de Lehár 15.00: Simfonia a VIII-a în fa major de Beethoven—Inregistrare de la festivalul „Viena—1963” 15.30: Muzică usoară 16.12: Opt miniaturi pentru pian de Sabin Drăgoi 16.30: Din muzica popoarelor 17.00: Cintă orchestra Percy Faith (muzică de estradă) 17.15: Suite corale 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Din creația de operă a compozitorilor noștri 18.45: Emissione culturale 19.00: Simfonia spaniolă pentru vioară și orchestră de Lalo — solist Nathan Milstein 19.30: Muzică usoară 19.50: Pe teme internaționale 20.00: Soliști și formații artistice de amatori 20.30: Lectia de limba franceză (avansat) 20.45: Pieșe de estradă 21.20: Muzică din opera „Fata

din Far West” de Puccini 22.05: Muzică de dans 0.05: Concert de noapte.

Programul III 21.20: Recitalul basușului Oskar Czerwanka 22.07: Muzică de estradă 22.25—22.59: Simfonia a IV-a de Arthur Honegger.

MERCUR 27 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Cîntece 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Cîntece de muncă 7.30: Sfatul medicului — Bronhopneumonia la copii 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică populară 8.06: Pieșe de estradă 8.30: „Capriciu românesc” de Marcel Mihalovici; Fragmente din suita de dans „Gloriana” de Benjamin Britten 9.00: Potpuriri din opere 9.30: Muzică de cameră de compozitori români 10.00: Recital la microfon — „Explosie întîrlătită” de Paul Everac 11.34: Pieșe vocale și instrumentale de Rahmáninov 12.00: Melodii populare 12.25: Muzică usoară românească 13.10: Fragmente din opera „Pescătorul de perle” de Bizet 14.00: Din muzica popoarelor 14.34: Concert pentru pian și orchestră de Alexandru Velehorski — solistă Maria Potino 15.00: Orchestre de estradă 15.30: Muzică din opere 16.00: Cintă corul de fete al Scioili de muzică de 12 ani din Cluj 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică usoară 17.12: Trio pentru flaut, clarinet și obuz de Ludovic Feldman 17.30: Prievenea noastră, carteza — maestrul fabulei 18.00: Cîntece de Gheorghe Bazavan 18.05: Fapte din întrecere 18.30: Program muzical pentru evidențierea întreruperii socială 19.00: Jurnalul satelor 19.26: Romante 20.10: Mari interpreti ai artilor antice 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lectia de limba rusă (avansat) 20.55: Cintă formată de muzică usoară condusă de Cornel Popescu 21.16: Satira și umorul (reluare) 22.20: Simfonia spaniolă pentru

vioară și orchestră de Lalo — solist Yehudi Menuhin 22.53: Muzică usoară.

Programul II 10.10: Din creația de cîntece a compozitorilor noștri 10.30: Muzică vocală și instrumentală 11.00: Ansamblul de fluierași din Polovraci, regiunea Oltenia 11.15: Universitatea tehnică radio (reluare) 11.30: Muzică de estradă 12.05: Arii din opera „Fidelio” de Beethoven 12.30: Prezentarea românească „Fundătura Ingerilor” de John Priestley 12.45: Din viața de concert a Capitalei 13.30: Însemnări de reporter 13.40: Soliști de muzică populară 14.05: Muzică din opera „Rose Marie” de Friml 14.35: Muzică usoară 15.00: Concertul nr. 21 în do major pentru pian și orchestră de Mozart — solist Dinu Lipatti 15.30: Muzică populară 16.12: Pieșe vocale și instrumentale românești 16.30: Recital Ana Tălmăceanu și Alexandru Enăceanu 17.00: Cîntece și jocuri populare 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Medalion — Johann Strauss 18.40: Folleton 18.50: Din muzica corală a compozitorilor noștri înaintaș 19.05: Program interpretat de orchestra simfonică din Galati 19.30: Lectia de limba engleză (începători) 19.45: Melodii... melodii 20.15: Școală și viață 20.35: Cintă Maria Peter și Gheorghe Stănică 21.20: Cleil „Pagini din muzica contemporană” — lucrările de Leos Janacek 22.00: Muzică de dans 23.05: Simfonia a VII-a „a Leningradului” de Dmitri Sostakovich 0.17: Concert din opere.

Programul III 21.20: Seară de operă — „Neamul Soimărestilor” de Tudor Jarda (tablourile IV, V și VI) 22.25—22.59: Cvartetul opus 41 nr. 3 în la major de Schumann. JOI 28 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Fanfară 5.25: Muzică populară 6.05: Suită de Evghenie Brusilovski 6.20: Gimnastică 6.30: Emissione pentru sate 6.40: Cîntece 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Jocuri populare 7.30: Sfatul medicului — Cura hiderominerală în anotimpul rece 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cintă 8.06: Muzică vocală și instrumentală 8.30: Simfonietta de Ion Dumitrescu 9.00: Vreau

să stiu! 9.20: Tarantele și boleroare 10.00: Fragmente din opera „Iphigenia in Aulida” de Gluck—cu Arta Florescu, Elena Cernel, Octav Enigrescu și Cornel Stavru 11.05: „Partidul, călăuză spre victorie” — montaj de cîntece și versuri 11.30: Muzică usoară de compozitor din țări socialiste 12.00: Concert de muzică din opere 12.28: Cvintet în si bemol major pentru pian și instrumente de suflat de Rimski Korsakov 13.10: Din folclorul popoarelor 14.00: Concert de prinț 14.30: Fragmente din opera „Trandafirul Dofteanu” de Norbert Petri 15.00: Muzică usoară românească 15.30: Melodii populare bănătene 16.00: Lieduri de compozitori români 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestre de mandoline 17.12: Cintă Ilie Bulgaru și Florea Netcu 17.35: Simfonia spaniolă pentru vioară și orchestra de Lalo — solist Jascha Heifetz 18.00: Seară pentru tineret 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Arii din opere românești 20.10: Cintă Ileana Constantinescu și Nelu Orian 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lectia de limba franceză (începători) 20.55: Jocuri populare 21.00: Scrisori din tară 21.10: Muzică de dans 22.45: Recital Petre Stefanescu-Goangă 23.05: Muzică de cameră de Beethoven.

Programul II 10.10: Fantezi de estradă 10.39: Trei poeme pentru pian de Ravel 11.00: Muzică populară din R.S.F. Iugoslavia 11.15: Pagini de reportaj 11.30: Simfonia a V-a în si bemol major de Schubert 12.05: Muzică de cameră de compozitori români 12.30: Formații de muzică usoară 13.00: Cvartete din opere 13.30: Note de lector 13.40: Cîntece de Clement Jannequin 14.05: Prelucrări de folclor 14.35: Tineri interpreti de muzică usoară 15.00: Muzică din opere 15.30: Fragmentul „Munca” din Suite a II-a în do major de George Simonis; Suite a II-a de Achim Stoia 16.12: Cîntece pentru cei mici 16.20: Pe teme medicale 16.30: Muzică populară 17.00: Muzică usoară 17.30: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Interpreti în studio — soprana Ileana Handrea, clarinetistul Ion Rîtes și pianista Gabriela Tăraru

**TEHNICA
FOTOGRAFICĂ
ACTUALĂ**

"As dori să cunosc unele noutăți din tehnica fotografică".

Cornellu PASCAL
tehnician, str. Șc. Ciocanul nr. 1, București,

Răspunde **ION HANANEL**, șeful secției artă fotografică a Combinatului poligrafic „Casa Sintelii”.

In ultima vreme în tehnica și chimia fotografică nu s-au făcut progrese care să revoluționeze principiile și metodele de lucru cunoscute. Există însă un număr de perfecționări ale aparatelor, care astfel au devenit mai versatili. Îmbunătățirea calității unor obiective, care sunt acum mai bine corectate pentru a face față fotografiei color, și mărirea similitoare a sensibilității unor filme, fără ca aceasta să an trenize și o deteriorare corespunzătoare a calității imaginii.

De pildă, există aparete cu trei obiective de 53 mm, 80 mm și 180 mm, cu un vizor mare cuplat cu telemetrul, care redă imaginea aproape 1/1 și marchează hotarele pentru cele trei distanțe focale. În afară de aceasta aparatul respective mai au următoarele caracteristici: exponometru, egalarea paralezel, arătator tip pendular care elimină linile de cădere și indică linile absolut verticale, ridicarea obiectivului, schimbarea rapidă a distanțelor distante focale și mai ales o casetă cu peste cincizeci de imagini 56 × 72 mm pe film perforat de 70 mm.

La asemenea aparete, pentru prima oară s-a realizat și un vizor de tip reflex, ușor montabil și demontabil. Pot fi utilizate obiective cu distanțe normale și teleobiective. Ele posedă un tub cu lupa deplasabilă, pentru a apreciere bună a clarității imaginii, asigurând identitatea absolută între imaginea vizată și cea fotografiată.

Nicolae MOCANU
Ploiești

Actualmente sint pe sfîrșite lucrările de restaurare a casei din Cîmpina a lui Bogdan Petriceicu Hașdeu (1836-1907), cărturar de seamă al vremii, filolog, istoric, dramaturg și publicist. Clădirea a fost construită între anii 1893 și 1896 în memoria fizice scriitorului, Iulia Hașdeu (1869-1888).

După terminarea lucrărilor de restaurare, executate sub auspiciile Sfatului popular regional Ploiești, casa Hașdeu va fi deschisă pentru vizitatori. Fotografia pe care v-o trimit reprezentă fațada clădirii.

**CITITORII
CĂTRE CITITORI**

Adaosul cu oglindă este ușor demontabil, astfel că noui apariții pot deveni aparatul obișnuit cu geam mat.

Pentru dezvoltarea filmelor negative sau reversibile color se folosește un tanț care asigură reglarea temperaturii băilor și regenerarea semiautomată; revelatoarele sunt agitate, filmele fiind introduse în rame; iluminarea reversibilului se poate face în tanț sub apă, având un semnalizator optic-acustic. Într-un asemenea tanț se poate dezvolta orice film, de la filmul lungist de 8 mm, filmul format Leika, rollfilm 6 × 9, planfilm, pină la format 18 × 24.

Desigur că fiecare fabrică de apărate sau utilaje fotografice se străduiește să aducă în fiecare an cete ceva nou. Totuși, adevaratul fotograf stie să deosebească ceea ce este cu adevărat valoros de ceea ce este doar lustru și cromaj.

ACASĂ LA HAȘDEU

Următorii cititori doresc să corespundă: **Constanța Banu**, elevă, București, str. Pirvulești 15, rn. N. Bâlcescu: teatru, muzică, ilustrate; **Tita Beraru**, revizor contabil, Lipova, str. Avram Iancu 17, reg. Banat; muzică, sport, ilustrate; **Eugen Zaharia și Gh. Madăcă**, mecanici, Reșița, căminul Dealul Mare 2: sport, cinema, ilustrate; **Sanda Anita**, elevă, Timișoara III, str. Memorandum 10 A: ilustrate; **Mihaela Lascăr**, studență, București, str. Al. Constantinescu 41, rn. 30 Decembrie; teme diverse; **Const. Bîzdic**, ucenic locomotivă, Iție Gheorghe și Ilie Stefan, electrician, Reșița, căminul muncitorilor "23 August", camera 211: teme diverse; **Victoria Chimboșnic**, elevă, Buzău, bd. Republicii 9: ilustrate; **Nicu Marcu, Simi Ocaru, Gelu Glăjăr**, muncitorii sticlarilor, colonia Tomești, rn. Făget, reg. Banat; literatură, sport, ilustrate; **Magdalena Sofian**, filatoare, Mediaș, str. Axente Sever 8: ilustrate; **Mihai Melamed**, Gliwice, ul. Więziorze 14/16 nr. 3, R.P. Polonă: filateliere, ilustrate; **Padek Niescioneck**, Ostrov, piața Jana Nowa Podolski, pow. Biata Podolska, R.P. Polonă: cinema, ilustrate, filateliere (polonă și rusă); **Henryk Waniek**, student, Dzierżoniów, ul. Howianska 18, woj. Wrocław, R.P. Polonă: arhitectură; **Grigore Timofeevici Cărdus**, aspirant la universitatea din Rostov pe Don, U.R.S.S.: matematică, istorie, ilustrate (în rusă și română); **Sorin Dumitrescu**, student, Craiova, str. Al.I. Cuza 100: ilustrate; **Zoltan Balint și Dorel Florea**, școli, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 13 I, sc. E, ap. 18: sport, muzică, ilustrate; **Radu Dan**, student, București, str. Panduri 90, rn. Lenin: literatură; **Mihai Ionescu**, elev, Ploiești, str. Boldescu 8: discophilie, filateliere; **Lovin Oancea**, inginer, București, str. Salcimilor 29, rn. 1 Mai: ilustrate; **Mioara Călin**, elevă, București, str. Cavalaului 6, rn. Nicolae Bălcescu: teatru, cinema, ilustrate; **Constantin Roman**, muncitor, Craio-

Baloane de săpun. (Erich Schmitt, inginer, "Electro-ceramica", Turda)

"Singuraticul" de pe Retezat. (Frederic Spath, cercul foto de la uzinele "Industria sirmei", Cimpia Turzii)

Si la Ploiești vechiul cedează tot mai mult nouului. (Ion Stancu)

DE LA CORESPONDENȚI

18.30: Din operele compozitorului Gheorghe Dumitrescu **19.00:** Din componerii folclorului nostru muzical **19.30:** Muzică usoară de Nicolae Chirculescu **19.50:** Transmisia concertului orchestrelor simfonice a Radioteleviziunii, dirijor Iosif Conta. Soliști Henriette Mirvis și Nicolae Gafton. În pauză: Recital de poezie contemporană românească **22.30:** Capodopere ale literaturii universale — „Insula pingvinilor” de Anatole France **22.45:** Muzică usoară interpretată de Milva **23.05:** Muzică de dans de noapte.

Programul III **21.10:** Teatru la microfon — „Înțînlire cu Cehov”, dramatizări de St. Tita **22.26 — 22.59:** Muzică de estradă.

VINERI 29 NOIEMBRIE Programul I **5.05:** Concert de dimineață **6.05:** Cîntece patriotice **6.20:** Gimnastică **6.30:** Emisiunea pentru sate **6.40:** Jocuri populare **6.45:** Salut voios de pionier! **7.10:** Melodii populare **7.30:** Sfatul medical - Nevrăgia intercostală **7.35:** Anunțuri, muzică **7.45:** Cîntece despre mineri și ofetari **8.00:** Cîntece și dansuri populare **8.30:** Muzică din opere **9.00:** Muzică de balet de compozitorii români **9.30:** „Valsul tineretii” — muzică usoară **10.00:** Cvartetul în minor de Eduard Mirzolian — interpretează cvartetul „Komitas” **10.23:** Estrada instrumentelor **11.05:** Uverturi la opere **11.20:** Lieduri și piese lirice pentru plan opus 68 de Grieg **11.52:** Reportaj **12.00:** Fragmente din oratoriu „Pe lespeudea eroilor” de Sergiu Sarchizov **12.42:** Muzică usoară **13.10:** Aril și duete din opera „Favorita” de Donizetti **14.00:** Muzică populară **14.30:** Poemul simfonic „Cinătarea României” de Matei Socor **15.00:** Soliști ai Teatrului de operă **15.30:** Muzică de estradă **16.00:** Cîntece de Ion Chirescu **16.15:** Vorbeste Moscova! **16.45:** Jocuri populare **17.12:** „Poem eroic” de Mauriciu Vescan **17.30:** În slujba patriei **18.00:** Muzică usoară cerută de ascultători **18.30:** Program muzical pentru evidențierea întrecerea socialistă **19.00:** Jurnalul satelor **19.30:** Universitatea tehnică radio **19.45:** Cîntă Gigii Marga și George Bunea

20.10: Cîntece din folclorul nou cerute de ascultători **20.30:** Noapte bună, copii! **20.40:** Lectia de limba engleză (avansată) **20.55:** Serenada română de Constantin Dumitrescu **21.00:** Pagini din umorul universal în lectura actorului Marcel Anghelescu **21.15:** Muzică de dans **21.45:** Părțini și copii **22.20:** Aril din opere **22.40:** Simfonia spaniolă pentru vioară și orchestră de Lalo — solist Henryk Szeryng **23.15:** Muzică de dans.

Programul II **10.10:** Cîntă Ștefania Stere și Victor Bulzan (muzică populară) **10.30:** Soliști români de operă **10.55:** Lucrări de Eduard Caudella, George Stephănescu și Enrico Mezzetti **11.15:** Universitatea tehnică radio **11.30:** Muzică de estradă **12.05:** Ansambluri de cîntece ale amatorilor **12.30:** Cvartetul nr. 3 în si bemol major de Schubert **13.03:** Soliști români de muzică usoară **13.30:** Limba noastră **13.40:** Melodii sportive și de tineret **14.05:** Din creația de operetă a compozitorilor noștri **14.35:** Din muzica popoarelor **15.00:** Actualitatea în tările socialiste **15.25:** Concertul nr. 2 în fa minor pentru pian și orchestră de Chopin — solist Arthur Rubinstein **16.12:** Coruri din opere **16.30:** Din muzica de cameră a compozitorilor noștri **16.58:** Melodii româniști de estradă **17.30:** Sfatul medical (reluare) **17.35:** Anunțuri, reclame, muzică **18.05:** Ciclul de inițiere muzicală **18.45:** Versuri de George Dan **19.00:** Lucrări simfonice de compozitorii români **19.30:** Teatru la microfon, ciclul „Mari interpreți din trecut” — „Un om de afaceri” de Honoré de Balzac, cu Nicolae Băltăeanu în rolul principal **21.00:** Piese de estradă **21.15:** Muzică instrumentală **21.50:** Interpreți de muzică usoară **22.30:** Mari poeți ai lumii — Lermontov **22.40:** Aril din opere interpretate de Tereza Berganza **23.05:** Muzică de cameră **23.44:** Muzică de dans.

Programul III **21.10:** Din creația simfonică a compozitorilor noștri **22.30 — 22.59:** Muzică corală clasică.

23.00: Emisiunea pentru sate **6.40:** Jocuri populare **6.45:** Salut voios de pionier! **7.10:** Prelucrări corale **7.30:** Sfatul medicalului — Sinuzitele **7.35:** Anunțuri, muzică **7.45:** Melodii populare **8.00:** Muzică de estradă **8.30:** Dansuri simfonice de Tiberiu Bredeceanu, Sabina Drăgoi și Alfréd Mendelssohn **9.00:** Roza vînturilor **9.25:** „Salutul cravatelor roșii” — emisiune de cîntece **9.40:** Soliști instrumentiști de muzică populară **10.00:** Pagini alese din muzica usoară românească **10.30:** Scene din opere **11.05:** Muzică de cameră de compozitorii români **11.30:** Piese de estradă **12.00:** Muzică populară **12.20:** În săli și pe stadioane **12.30:** Triptic simfonic de Paul Constantinescu; Poemul simfonic „Prin pădurile și lăzele Boemiei” de Smetana **13.10:** Dansul în muzica de operetă **14.00:** Lucrări de compozitorii sovietici pentru orchestre de instrumente populare **14.15:** Muzică de balet **14.30:** Muzică usoară **15.00:** „Albumul vocalilor celebre” (muzică din opere) **15.45:** Actualitatea literară în zileare și revistele noastre **16.00:** Sonata în sol major de Haydn **16.15:** Vorbește Moscova! **16.45:** Cîntă Ilitura Rudareanu **17.12:** Recital Liana Pasquali — harpă **17.30:** Prietenii lui Do-Re-Mi **18.00:** Muzică simfonică românească **18.32:** Muzică usoară **19.00:** Almanah științific **19.25:** Vitrina cu nouătăți de muzică usoară (reluare) **20.10:** Recitalul sopranei Arta Florescu **20.30:** Pe teme internaționale **20.45:** Melodii populare cerute de ascultători **21.15:** Carnet plastic **21.25:** Muzică de dans **23.26:** Muzică de cameră.

Programul II **10.10:** Poemul-cantată „Visul lui Bălcescu” de Ion Hartulay Darclée; „Cantata patriei” de Laurențiu Profeta **11.00:** Fanfare **11.15:** Universitatea tehnică radio **11.30:** Concert simfonic **12.05:** Muzică de operetă **12.30:** Muzică usoară **13.00:** Cvartetul de coarde în sol minor de Nicolae Buicilu **13.28:** Prelucrări de folclor **14.05:** Cîntă Zoe Dragomir-Baboi și Valentin Loghin **14.35:** Mari interpreți ai muzicii instrumentale **15.00:** Din cîntecele și dansurile popoarelor

15.30: Concertul pentru dublă orchestra de cameră și oboi de Theodor Grigoriu — solist Constantin Iluță **16.12:** Muzică usoară **16.30:** Știință în slujba pacii **16.40:** Piese corale de compozitorii români **17.00:** Muzică populară cerută de ascultători **17.30:** Însemnări de reporter **17.35:** Anunțuri, reclame, muzică **18.05:** Fragmente din opera „Secretul lui Marco Polo” de Lopez **18.35:** Cîntece și jocuri populare **19.05:** Din cele mai cunoscute piese vocale și instrumentale **19.30:** Romântă **20.00:** Muzică usoară de compozitorii români **20.30:** Noapte bună, copii! **20.40:** Cîntă formația de muzică usoară condusă de Paul Ghenter **21.20:** Mari interpreți ai operelor lui Mozart — Tiana Lemnitz, Elisabeth Schwarzkopf, Dan Lordăchescu, Peter Anders, Erich Kunz și alții **22.00:** Cantonele interpretate de Giuseppe di Stefano **22.23:** Simfonia spaniolă pentru vioară și orchestră de Lalo — solist David Oistrach **23.05:** Muzică de dans.

Programul III **21.20:** Fragmente din opera „Oedip” de George Enescu **22.14 — 22.59:** Sextetul de coarde opus 36 în sol major de Brahms.

În pag. 4
Programul de televiziune

Tiparul executat la Combinatul poligrafic

.Casa Sintelii"

Macheta: Ion Vulpești

favorit

CIORAPI
DE CALITATE
ELEGANȚI,
DURABILI

Ciorapi din bumbac.

Ciorapi din fibre sintetice, cu și fără cusătură

PRODUSE ALE I.I.S. „7 NOIEMBRIE”-SIBIU

asigurați
bunurile
din
căminul
dvs.

adas administrarea
asigurărilor
de casă

APE DE COLONIE
DE CALITATE

Produse ale întreprinderii „Macul roșu”